

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:
Pe un an 4 coroane.
Pe o jumătate de an 2 coroane.
Pentru România 10 lei anual.
Abonamentele se fac la „Tipografia“, soc. pe acțiuni, Sibiu.

Apare în fiecare Duminecă

INSERATE
se primesc în biroul administrației (strad
Poplăcii nr. 15).
Un șir garmond prima dată 14 bani, a doua-ora 12 bani
a treia-ora 10 bani.

Bulgarii osândiți.

Săptămâna trecută, Joi, s'a sfârșit marele proces al Bulgarilor la București. Cum știm, mai mulți Bulgari s'au făcut vinovați de crime politice în România. În Bulgaria adevărat este un comitet, care are de scop alăturarea Macedoniei și Dobrogei la Bulgaria, fiindcă în aceste țări locuiesc și Bulgari. Acest comitet nu s'a sfiit a pune la cale chiar omorirea acelor, despre cari credeau, că le stau în calea planurilor lor. Astfel la însărcinarea comitetului a fost ucis în București un anumit *Fitowsky*, despre care Bulgarii presupuneau că e spion turcesc, apoi vrednicul profesor *Mihăileanu*, macedonean de obârșie, care în foaia sa „Peninsula Balcanică“ apăsă pe Românii din Macedonia contra apucăturilor bulgare.

Prinși fiind făptuitorii, cu prilejul acesta s'a descoperit lucrul, că era pusă la cale și omorirea regelui Sârbiei, apoi a iubitului rege al României, *Carol I.*, a unor miniștri etc. voind prin aceasta a produce turburări. Firele conjurației duceau până la comitetul din Sofia, al cărui cap, *Sarafoff* însuși a plănuț și indemnă la omoruri.

De aceea au fost dați în judecată nu numai Bulgarii, cari au fost prinși în România, ci și aceia, cari au avut legături cu ei, dar' nu se află în România, cum e *Sarafoff* și alții.

Procesul s'a început Luni, în 12 Noemvrie și a ținut până Joi, în 22 Noemvrie, adevărat 10 zile. De proces s'a interesat întreaga Românie, apoi Bulgarii

și publicul mare din Europa; de aceea foile mari din străinătate și-au trimis anume oameni, ca să le scrie, cum se petrece procesul.

Procesul a decurs cum se cuvine și pertractările fac cinste justiției române, ear' judecata ce o dăm mai la vale, e potrivită cu faptele, ce le-au săvârșit și voiau să le săvârșească Bulgarii.

E vorba acum, că după-ace dreptatea și-a făcut calea, Bulgaria trebuie să iee asupra ei împlinirea urmărilor, anume să dea afară pe cei osândiți, cari se află în Bulgaria, apoi să împrăstie păcătoșul comitet macedonean și să iee măsuri, ca pe teritoriul ei să nu se mai facă uneltiri împotriva statelor vecine și pentru turburarea păcii.

Dacă aceste nu le va face Bulgaria, ea sieși își va strica, căci România se va ști apăsă cu vrednicie față de ori-ce uneltiri.

Judecata.

Judecata acușărilor bulgari, adusă Joi seara e următoarea:

În crima de omor, săvârșit asupra lui Fitowsky, se judecă ucigașul Miteff la muncă silnică pe viață, complicii Miteff și Stoiceff la muncă silnică pe câte douăzeci de ani, Karambuloff la muncă silnică pe șapte ani, ear' minorul Trifanoff la închisoare corecțională pe doi ani.

În crima de omor săvârșit asupra lui Mihăileanu se judecă: ucigașul Dimitroff la muncă silnică pe viață, complicii Alexoff la muncă silnică pe douăzeci de ani și Peteff la închisoare pe cinci ani.

În complotul contra Regelui Carol se judecă Bogdanoff la zece ani închisoare, ear' Alexoff, Peteff și Dimitroff solidari la o pedeapsă în bani de 10.000 franci.

În absență au fost judecați: Sarafoff, Davidoff, Kovaceff, Petroff și Stoianoff la muncă silnică pe viață, ear' Teodoroff, Bosniacoff, Pop-Arsoff, Zulfiroff, Zvetcoff, căpitanul Troleff, Burlacoff și Iconomoff la câte 20 ani muncă silnică. În fine, Sarafoff e judecat să plătească împreună cu cei judecați pentru omorirea lui Mihăileanu suma de 10.000 lei, urmașilor acestuia.

Toți acușății au ascultat sentința în liniștea cea mai mare. Numai Alexoff plângea. Presidentul curții cu jurați a primit în decursul publicării sentinței o scrisoare neiscălită, în care era amenințat cu moarte.

PROCESUL HUNEDORENILOR. Din Hunedoara ni se scrie, că vicecomitele comitatului Hunedoara a respins recursul înaintat de cei 8 acușăți (Dr. Hossu Longin și soții), pedepsiți de voinicosul căpitan al orașului Hunedoara pentru purtarea tricolorului la un banchet dat în onoarea acușăților după procesul lui Iancu, pertractat la Deva. Advocații Hossu Longin și Dr. Vlad au înaintat recurs la ministrul de interne — la marele apostol al legii, dreptului și dreptății Széll.

FOITA.

Doină poporală.

Din jurul Gherlei.

Culeasă de *Gregoriu Briciu*, inv.
Fost-a fost un crăișor
Tinerel mândru fecior,
Ca și poala brazilor
Sus la vârful munților.
El copilă și-o luat
Copiliță din cel sat,
Copiliță româneuță
La toți voinicii draguță.
Lui poruncă și-o venit
Să meargă la cătănit,
Tot o carte și-o poruncă
La bătaie să se ducă,
El din graiu așa-o grăit:
— Na mândră inelul meu,
Când inelu-a rugini
Poți ști dragă c'oi muri.

Ea din graiu așa-o grăit:

— Na bade năframa mea,
Năframuță de mătășă
Pe margini cu aur trasă,
Când aurul s'a topit
Poți ști bade c'oi muri.

El la drum a și pornit
Când fusă locu l'un loc,
În mijlocul codrului
La fântâna corbului,
Mâna-n jeb și o băgat

La năframă s'o uitat,
Aurul era topit
Mândra lui a fost murit,
El din graiu așa-o grăit:

— Dragii mei, ostașii mei,
Stați pre loc și odihniți,
Eu acasă mi-am uitat
Paloșu cel rotilat
Pe masă verde aruncat,
Și la drum o și plecat,
Când fusă locu l'un loc,
In capătul satului
Se 'ntâlni c'un purcăraș.

— Bună ziua, a ziua to!

— Sănătos, căpi . . .

— Ce hir e într'acel sat?

— Hiru-i bun, dar' de una

E mai rău de d-ta,

Că copila ce-ai iubit

Tatăl tēu și-o asvirlit

Tot pe malu apii-n sus

În tăuțu, — topila,

Unde topesc cânepa.

— Du-te veste-n acest sat

Că și io m'am aruncat

În tăuțu, — topila,

Unde topesc cânepa.

Tatăl seu dac'o auzit

Tăuțul tot l-a stîrpit,

Și pe ei că i-o aflat

Tot în brațe mbrățișoși,

Cu fețele vinecioare,

Cu cosită gălbioare;

Și de-acolo i-o luat

Și pe-amēndoi i-o ngropat,

Pe el în altar la răsărit,

Pe ea-n tindă la sfintit,

Legi noue. Foile guvernamentale vestesc, că după terminarea discuției asupra bugetului, guvernul va prezenta dietei maghiare spre votare trei proiecte de legi de mare importanță: *Despre simplificarea administrației*, — despre *căile ferate vicinale* și despre *incompatibilitatea deputaților*. Guvernul vrea ca toate aceste trei proiecte să devină legi înainte de a se face alegerile dietale.

Deschiderea parlamentului român. Mercuri, 28 Noembrie n., s'a deschis la București sesiunea ordinară a corpurilor legiuitoare române. Eată programul solemnității cu care s'a făcut deschiderea :

La orele 11 dimineața s'a celebrat un *Te-Deum* la metropolie, în prezența dlor senatori și deputați; dlor ministri; înaltei curți de cassafiune; înaltei curți de compturi; curților, tribunalelor, corpului profesoral, autorităților administrative, militare, consiliului comunal și camerei de comerț.

La orele 11 și jumătate, înaltele corpuri și autorități s'au întrunit în sala ședințelor adunării și au ocupat: Înaltele curți de cassafiune și de compturi, tribuna a doua în dreapta tribunei diplomatice; curțile, tribunalele, corpul profesoral, autoritățile administrative, comunale și camera de comerț, tribuna oficială.

D-nii senatori au ocupat cântăiele bănci ale adunării din dreapta tronului; d-nii deputați băncile din fața tronului.

Pornirea cortegiului regal dela palat s'a anunțat prin 101 tunuri.

La orele 12 M. Sa Regele însoțit de A. S. R. principele moștenitor, a fost primit la scară de către d-nii ministri și de către birourile corpurilor legiuitoare.

M. S. Regela a intrat în sala ședințelor adunării, precedat de casa Sa civilă și militară, și s'a urcat pe tron, încunjurat de d-nii ministri. Casa civilă și militară a M. Sale Regelui se așează dinapoia tronului. Locul liber se ocupă de oficerii superiori.

M. Sa Regele, după cetirea mesajului de deschidere, părăsește sala adunării, și corpurile legiuitoare au purces îndată la începerea lucrărilor. D-nii senatori trec la localul senatului.

DIN LUME.

Din China.

Din China sânt puține știri noue. Detașamente din trupele europene străbat în mai multe părți din China. Astfel detașamentul lui Mühlfeld a sosit pe căi de munte foarte grele la marele zid chinezesc și a arborat pe el stindardul german.

Francezii au avut o luptă mai mare cu Boxerii spre sud dela Paotingfu.

Din New-York se anunță, că ambasadorul Statelor-Unite din Peking, Conger, va fi nu peste mult rechemat. Causa este divergența de păreri între el și Mac Kinley; Conger spriginește unele dispoziții, pe cari Mac Kinley le consideră de prea radicale.

Lumea politică e preocupată de deosebirea de păreri, ivită între reprezentanții puterilor. După-cum e avisat *Daily Telegraph* din Tien-Tin, deosebirea s'a iscat cu privire la chestia, că șefii Boxerilor să fie pedepsiți cu moarte sau nu. Japonia, Statele-Unite, Rusia și Franța sânt de părere, ca pedeapsa să nu fie prea aspră.

Din Transvaal.

Daily Express e informat din Capstadt, că lordul Kitchener face pregătiri energice, ca să termine războiul cu Buriile cât mai curând. El a hotărât a pedepsi foarte aspru pe Burgherii, cari vor continua războiul-guerilla.

Kitchener a dispus, ca înainte de a-și începe operațiile, toți corespondenții de ziare să părăsească Transvaalul.

Buriile însă nu se lasă; ei se luptă, după cum au zis, până la cea din urmă picătură de sânge.

Krüger în Europa.

Pe când Buriile luptă cu vitejie nestinsă împotriva Englezilor cutropitori, bătrânul lor president Krüger a venit

în Europa, să înduplece puterile mari, ca să ia partea Burilor.

Krüger a sosit zilele aceste în Franța, la Marsilia, de unde a plecat la Paris.

De când a pus piciorul bătrânul Krüger pe pământul Franciei, e sârbătorit, ca șef de mari eroi. Acum se află în Paris. Pe cale din Marsilia până la Paris i-s'au făcut ovațiuni la mai multe gări.

La gara din Paris a fost primit de o mare mulțime cu entuziasm nesfârșit. Primul, care l-a salutat a fost Crozier, în numele presidentului Republicii. Au urmat apoi mai multe deputații, atât la gară, cât și la hotelul Scribe, unde a descins.

Dar' pe lângă aceste manifestații ale publicului francez, Krüger a fost primit de presidentul Loubet în Elysée. Ceremonia primirii a fost aceea a domnitorilor, aflători în călătorie incognito; garda a prezentat armele, musica a înțonat imnul transvaalic. Intrevederea a ținut 10 minute, fiind de față și ministrul de externe Delcasée. Loubet a întors lui Krüger visita, la hotel.

Despre planurile lui Krüger se vestesc următoarele din Bruxella:

În săptămâna viitoare Krüger va adresa o provocare la puteri, ca să intervie în favorul republicilor africane. Dacă provocarea nu va avea rezultat, Krüger va publica documentele, cari compromit Anglia, și apoi se va reîntoarce în Transvaal, ca să lupte și să moară, ca erou.

În Paris bătrânul Krüger între altele a vizitat resturile expoziției și pavilionul Transvaalului. A primit apoi o deputație a reuniunii pentru drepturile omenești, la salutul căreia bătrânul president a zis între altele:

Causa noastră e dreaptă. Cine luptă pentru dreptate, luptă pentru D-zeu și poate conta la ajutorul lui. Cine luptă pentru dreptate, trebuie să învingă mai curând ori mai târziu. Am cunoscut vechia Anglie. Anglia lui Gladstone, dar' Anglia de acum a nimicit opera lui Gladstone, care a fost opera păcii și a dreptății...

Krüger are în măsură mare simpatia publicului francez, dar' pe terenul politic nu poate să ajungă la nici un rezultat. Krüger s'a silit să înduplece Franța la intervenție pe baza părții a treia a actului de pace din Haga, dar' fără rezultat. Diplomația transvaală e acum convinsă, că Franța nu va interveni. Din cauza aceasta suita lui Krüger e foarte deblasată.

Krüger pleacă zilele acestea din Paris la Haga.

Și din el f... crescut
Un brad... tinat
Pe bis...
Și di... crescut
O... de viie,
Pe... s'o-ntins
Și cu bradu s'o cuprins,
Ca să vadă lumea toată
C'a fost dragoste curată
De un fecior și de-o fată.

Poesii populare.

Din jurul Cohalmului.

Culese de Zacheu Borcoman, învățător.

Eu mă duc măndro mă duc
Pleacă-ți gura s'o sărut,
S'o sărut de pe călare
Să-mi pară drumu primblare.
— Du-mă badeo și pe mine,
Badeo n'tr'o țeară cu tine.
De 'ți-o fi badeo rușine
Fă-mă brâu pe lângă tine,

De 'ți-o părea brâu greu
Fă-mă lumină de sêu
Și mă poartă 'n sinul tău,
Eu din sin 'ți-oi lumina
Badeo cărarușă ta,
Și dacă te-or întreba
Cei cu lumina asta?
Asta-i lumină de sêu
Mândruță din satul meu,
Asta-i lumină de ceară
Mândruță din a mea țeară.

Aseară, când bătea unu
Umblam prin sat ca nebunu,
Aseară, când bătea doi
Eram măndro pe la voi,
Și-auziam pe maică-ta
Ocărându-te pe tine
Să te lași măndro de mine,
Dacă treaba stă așa
Spune-i măndro maică-ta,
Să-mi închidă cărarea
Tot cu lin și cu pelin
Noi să nu ne întâlnim,

Decât Sâmbăta odată
Dumineca ziua toată.

Mândruțo mândra mea
Zice-ți maică-ta ceva
Că ce-ți sărut gurița?
Ba maica nimic nu-mi zice
Că știe că gura-i dulce,
Ba maica nimic nu-mi face
Că știe că gura-mi place.

Mândruțo buzele tale
Le-a uns maică-ta cu miere
De-mi pun capul după ele.
Du-te badeo du-te drace
Că năravu tău nu-mi place,
Că cu câte te n'tâlnești
Pe toate le zăbovești.

Bate vântul, iarba scoală
Doru mândrii mă omoară
Bate vântul iarba crește
Doru mândrii mă topește.

Știri mărunte.

Din Bulgaria vine știrea despre o crasă ministerială, din cauza diferențelor de păreri ivite între ministrii *Radoslavov* de interne și *Popricow*, de războiu. Probabil că unul din ei va demisiona.

Ministrul de războiu al Rusiei va forma anul viitor două corpuri nouă de armată.

Mac Kinley într-o vorbire ținută în 25 l. c. la un banchet a declarat, că alegerile din urmă au dovedit, că Statele-Unite sînt aderente ale valutei de aur, a estinderii comerțului american în China și a supunerii Filipinelor.

Senatul francez a primit proiectul de amnestie. Amnestia se estinde asupra delictelor de presă, precum și asupra celor condamnați mai în urmă pentru escese antisemite.

Proiectul de buget al Germaniei pe 1901 este, la eșite, de 2,240.947.301 marce.

SCRISORI.

Producțiunea teatrală din Hunedoara.

În 17 Noemvrie n. a. c. ni-s'a dat ocașie, nouă Hunedorenilor, ca să asistăm la o producțiune teatrală, pusă la cale de tinerimea română din loc.

Ca epitropi ai bisericei române gr.-or. din loc, — în favorul căreia s'a destinat venitul curat al acestei petreceri, — ne ținem de datorință morală a aduce pe calea aceasta domnilor delitanți călduroasele noastre mulțumite pentru zelul și diligența ce și-a pus-o fiecare ca această producțiune teatrală să succeadă atât de bine.

O prestațiune mai laudabilă ca și predarea celor trei puncte din programul petrecerii acesteia, nu se poate aștepta nici dela cei mai rutinați artiști.

Atât din punct de vedere moral cât și material producțiunea a fost perfect succasă. Toate punctele din program au fost frenetic aplaudate, dovadă că publicul mare, ce literalmente umplea frumoasa sală a hotelului dlui M. Rimbaș, a rămas pe deplin mulțumit.

Nu putem vorbi îndeosebi de fiecare diletant, căci — la dreptul vorbind — nu știm pe care să-l scoatem mai

mult în relief: unul ca unul, fiecare s'a achitat pe deplin de rolul său.

Domnii diletanți, cari nu pentru prima-dată s'au produs pe bină, au dovedit de astă-dată că pe viitor se pot angaja la role cât se poate de grele ca să le poată prăda cu deplin succes. Din parte-ne, n'avem cuvinte îndeajuns, prin cari să-i îndemnăm ca să nu părăsească această frumoasă înclinare ce o au, din contră dorim să-i vedem cât mai des procurându-ne seri plăcute cum a fost și cea din 17 n. l. c.

După producțiune a urmat dans. care, cu multă animație, a durat până aproape de zorile zilei.

Venitul curat material, ce s'a constatat cu această ocașie atinge aproape însemnata cifră de 200 coroane.

Vă mulțumim, domnilor diletanți, pentru interesul, ce-l arătați causei românești în genere, ear' bisericei noastre gr.-or. în special. Credem că exprimăm o dorință a tuturor Hunedorenilor, când vă zicem din inimă: »Să vă vedem pe bină și la Crăciun«!

Hunedoara, 26 Noemvrie 1900.

Pentru epitropia bisericei gr.-or.

Alexandru Dima a Evații
și Simeon Chirca.

CONCERT ȘI PETRECERE CU JOC ÎN SĂCĂRÊMB.

Sâmbătă seara în 11/24 Noemvrie a. c. corul minarilor din Săcărêmb condus de inv. I. Mihaiu, a aranjat un concert care a reușit peste așteptare.

Piese alese, au fost care de care mai bine executate. Nu m'am așteptat să aud dela un cor așa tînăr, ca să execute cu atâta fineță cântări corale destul de grele. Harnicul dirigent al corului însă, dl învățător Mihaiu, ne-a dovedit că avem înaintea noastră un cor bine instruit și un dirigent harnic carele și-a pus toată puterea, pentru-ca lucru bun să facă. 'I-a succes, laudă lui, cât și domnilor coriști, cari n'au pregetat pe lângă munca grea ce o săvîrșesc — în baie, ca lucrători — a asculta glasul conducătorilor lor, și a se înșira sub stîndardul pe care stă scris: prin cântare la cultură și nobilitare.

Punotele executate, 6 la număr, au plăcut mult și unele au trebuit bisate. În piesa »Moșul la drum« tenoristul Benjamin Mogoșan s'a achitat foarte bine de rola sa ca solist. Bine s'a produs și coristul Iosif Crișan cu declamarea piesei: »Țiganul și pușca«.

Prin astfel de producțiuni, corul din Săcărêmb cât și conducătorii lui, preotul zelos A. Oprea și instructorul inv. Mihaiu, numai stimă și admirațiune ne pot câștiga în fața străinilor și ai noștri.

În special le recomand harnicilor coriști, că lucrul bun ce l-au început să-l continue mai departe, căutând a se perfecționa cât mai mult în cântare, fiindcă prin aceasta își vor câștiga iubirea și simpatia tuturor, fiind cântarea un mijloc puternic pentru a trezi simțăminte nobile, și a influența chiar și asupra inimilor răci și nepăsătoare.

Deci cu Dumnezeu, iubitorilor coriști, și să vă auzim cât de des delectând cu plăcutele voastre armonii, pe aceia cari vin să vă vadă cât puteți și ce știți.

Vieța socială, și ridicarea popoului din Săcărêmb în cele culturale, de un timp încoace a luat avânt imbucurător, și între stegarii cari luptă în această direcțiune cu deosebită căldură trebuie să amintesc pe fruntașa familie Piso din Săcărêmb, în sinul căreia ca membru se numără și vrednicul preot de aci dl Alimpiu Oprea.

O familie fruntașă aceasta, care totdeauna a dat tonul în cele culturale, și se trage dela tulpina veneratului prot. emeritat Sabin Piso, care aproape 70 ani a stat în serviciul bisericei și al națiunii. Să-i țină Dumnezeu, ca și pe mai departe să poată fi de folos neamului românesc.

Terminat concertul, după o mică pauză, a urmat o horă veselă și frumoasă, în care se înșirară toți aceia, cari cu dor așteptau și partea aceasta a programei. Insufletirea era mare, și-ți era mai mare dragul văzînd cum se află de bine și cât își petrec de familiar la olaltă inteligență și popor. Numai în felul acesta putem conta și spera ca cu timpul să devenim toți un puternic și resistant arbore în contra tuturor furtunilor amenințătoare.

Dorule căne turbat
Ce mă porți nebun prin sat,
Dorule fiară turbată
Ce mă faci să es la poartă.

Numai doru de n'ar fi
M'aș culca, m'aș odihni,
Numai dor de nu s'ar face
M'aș culca și-aș avè pace,
Dar' doru-i boală ușoară
Eu mă culc și el mă scoală.

Poți tu zice măndro ba
Că nu ne-am iubit cândva?
Ba eu bade nu pot zice
Că 'ți-o fost gurița dulce.

Nevasta care-i cățea
Se duce-n cărcimă și bea,
Vine-acasă rău beteagă
Bărbatu de pat o leagă.

Din Cîmpie.

Culese de Maria din Cîmpie,

Măi bădiță de demult
Nu crede că te-am urît,
Te-am urît cu gurița
Ca să mă creadă lumea
Că nu mi de d-ta.
Te-am urît cu cuvîntul
Ca să-mi creadă uritul
Că eu nu-ți mai duc dorul.
Dar' mă vede Dumnezeu
Cât de mult te iubesc eu,
Cât de mult dorul 'ți-l duc.
Și nu pot ca să te uit.

Fă-mă Doamne ce mi face
Fă-mă Domne-o turturea
Să pot sbura unde-oi vrea.
Peste dealuri, peste ape
Și departe și aproape,
Mai la frați, mai la surori,
Și la badea une-ori.

În tot locul câte-odată
Ear' la badea ziua toată.

Frunză verde 'acest sat?
Trimisu-mi-a badea ce una
Că-i beteag de o săptămîna
Și n'are nici o hodină.
Carte mică 'mpăturată
Să mă duc la el îndată.
Haide mândră haide dragă,
Să te ved numai odată
'Mi-ar trece durerea toată.

De ai fi bade mai bătrîn
'Ți-aș purta dorul în sîn,
Da nu ești de vîrsta mea
Poarte-l bade cine-a vrea
Mie rău nu 'mi-a părea.
Că tu bade ești copil
N'ai minte de om bătrîn,
Tu bade ești tineruț
Și nu vreau să-mi fii draguț.

Esemplul Săcărâmbenilor să-l imitez și alții și atunci cu pași accelerați ne vom apropia de ținta dorită.

Dansatoarele cu obraji aprinși și focul tinereții în piept, săltau ca sprintene câprioare în codrul inverzit. Cunoscut lor era împletită din drăgălăse roze și boboci și rog să fiu scusat dacă pentru teama de a nu lăsa pe careva afară, nu le amintesc cu numele în special.

Petrecerea a durat până târziu, când spre părerea de rău a trebuit să ne despărțim, plecând care încătrău; tinerii cu ochi focosi, bătrânii cam somnoroși.

Nicu.

Adunare învățătorească.

Despărțământul Alba-Iulia al Reuniunii învățătorilor români din archidieceza gr.-cat. de Alba-Iulia și Făgăraș, și-a ținut adun. generală de toamnă în Galda-de-sus, la 17 Noemvrie a. c.

Nu voi a descrie decurgerea acelei adunări, care a lăsat atâtea urme de suvenir în inimile celor ce au luat parte, mă mărginesc a atinge numai unele puncte cu dorul de a servi ca „echou” la corespondențele unor colegi, apărute în timpul din urmă în „Tribuna”, care s'a ocupat cu starea și mersul tinerei noastre Reuniuni.

Pe când unii se jeluiesc că adun. generală dela 18 și 19 Septemvrie a. c. ținută în Blaj, dintr'un motiv sau altul n'ar fi atins scopul cu demnitatea recerută și dorită de membrii ei, și pe când alții numai „cu gura” se ocupă de rezultatul adevărat ce-l poate întinde această Reuniune corpului învățătorească, care numai și numai sub steagul ei își va pute elupta totul.

Mângăiat în suflet pot afirma, că precum în trecut, așa și cu ocaziunea adunării generale de toamnă ținută în Galda-de-sus, atât învățătorii, cât și preoții o parte au dat dovadă că și cunososc datorințele.

Nici despărțământul și nici timpul rece de toamnă nu ne-a putut împedeca, și sper că nici în viitor nimica nu va pute sta în calea idealului nostru atât de vesel manifestat cu această ocaziune.

Deja la 8 ore toți învățătorii tracului, afară de doi, în frunte cu domnul protopop S. Micu și cu domni preoți: Ioachim Totoian, E. P. Bota, C. Rațiu, A. Frâncu, I. Raica, apoi frunțași din loc și jur, își înălțau rugăciunile în frumoasa biserică din Galda-de-sus. Sf. liturgie a fost celebrată de preotul local cu ajutorul corului frumos improvisat al învățătorilor.

La finea liturgiei P. Onor. Domn Sim. Micu, protopop, ține o frumoasă predică... trezind iubirea și alipirea ce o datorește poporul școlii și făcând să prieceapă trebuința de a nu se feri de jertfele ce i-se cer pentru susținerea ei.

De aici plecarăm cu toții la școală, de unde până la sfârșitul ședinței nu s'a mișcat nime.

Președintele despărțământului, Ioan Pampu, în vorbirea sa de deschidere, după ce arată scopul adunării, atinge pe larg pozițiunea ce trebuie să o iee învățătorul pe unele terene ale vieții și

în special pe terenul social... încât privește școlile și înflorirea ei. După cetirea apelului nominal ia din nou cuvântul dl protopop, dând frumoase povești poporului și tuturor cari am fost de față, *punându-ne la inimă școlii și bisericii.*

Toate punctele din programă au fost cu interes desbătute, atât din partea preoților cu vot consultativ, cât și din partea învățătorilor cu vot decisiv.

Între altele s'au luat următoarele concluse:

a) Să se întrevie la înaltul ministru de interne — pe calea sa — pentru a obține bilet gratis când participăm la adun. Reuniunii, precum și pentru a da concesiune ca corespondența Reuniunii să fie liberă de porto;

b) Învățătorii să capete diurne și spese de călătorie și când participă la adunările despărțământului;

c) Învățătorul să fie membru ordinar cu drept de vot al sen. școlastic-bisericesc. Pentru ce să fie numai preotul, și învățătorul nu? Sau doar biserica și școala nu e una? Dacă se opun d-nii preoți,*) atunci separeze-se senatul școlastic de cel bisericesc! Legea garantează învățătorului acest drept; trebuie reclamat numai;

d) să fie rugat Prea Ven. consistor, pentru a se întrepune la locul competent ca cu ocaziunea revisurii legii fondului regnicolar de pensiuine efectuindă la 1901, considerându-se, că toți învățătorii patriei sunt într'o formă calificată, ear' jertfele noastre — după împrejurări — sunt mai grele etc., să se revsue legea și forma, ca toți învățătorii să fie egal împărțâșiți din acel fond în conformitate cu anii de serviciu și nu în conformitate cu salariul.

Un exemplu: Învăt. român propune la 80 de elevi cu un salariu de 300 fl. La fond școala contribuie cu 12 fl. și cu de 80×15 cr., — ear' un învăț. de stat propune la 30 elevi cu un salariu de 600 fl. La fond contribuie școala cu 12 fl. și încă de 30×15 cr. Și totuși care capetă pensiuine mai multă? Unul servește ușor cu un salariu bun și cu pensiuine mare? ear' altul servește greu (elevi are mai mulți în școală), cu un salariu mic și cu pensiuine mică!

Președintele Reun. cetește un raport arătând starea Reuniunii în genere, activitatea comitetului central, activitatea despărțământelor și în fine activitatea despărț. „Alba-Iulia”. Aici amintesc numai atâta, că despărț. nostru dorește ca nu numai 5-6 despărț. fără toate să stee în legătură cu comitetul central și să se acomodeze întru toate statutelor. Comitetul central e rugat a lua măsurile necesare pentru schimbarea acestui rău.

Urmează alegerea oficialilor pe anul viitor. Prin votare secretă se realeg: Ioan Pampu, președinte; George Spătăcean, notar; Nicol. Bătăciuiu, cassar și Nicol. Dușa, bibliotecar; ear' membru în comitetul central I. Domșa.

Adunarea de primăvară se va ține în opidul Ighiu.

Ridicându-se ședința ne-am întrunit la masa ospitală a învăț. A. Seușan și a dlui preot local Isidor Raica, căror

*) Dl Szmigelschi în ad. din despărț. Biei.

nu le putem îndeajuns mulțumi pentru dragostea arătată.

Prin toaste și cântări dispoziția crescu în inimile tuturor. A tostat dl protopop pentru Escel. Sa Metropolitul, ca patronul Reuniunii; I. Pampu pentru preoțimea care nisuește să lucre mână-n mână cu învățătorul; dl preot A. Frâncu pentru idealul învățătorului, etc.

Numai așa și în viitor!

ip.

„Asociațiunea”.

CONVOCARE.

În urma însărcinării primite prin scrisoarea comitetului central al „Asociațiunii” nr. 547 din 8 Noemvrie a. c., convoc prin aceasta

adunarea cercuală a desp. „Cluj”

al „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român” pe ziua de 12 Decemvrie n. 1900, la orele 3 p. m. în localitățile „Casinei române” din Cluj.

Ordinea zilei:

1. Deschiderea ședinței și prezentarea mandatului delegatului.
2. Prezentarea demisiunii comitetului cercual.
3. Alegerea comitetului cercual.
4. Închiderea ședinței.

La această adunare generală se invită toți membrii fundatori, pe viață, ordinari, ajutători și onorari ai „Asociațiunii” cu domiciliul pe teritoriul despărțământului „Cluj” (orașele Cluj și Cojocna, și cercurile administrative Cluj, Nadăș și Gilău).

Sibiu, în 20 Noemvrie 1900.

Dr. C. Diaconovich,

delegat al comitetului central.

Din „Călimdarul Poporului”.

Dragoste între Jidani.

— De inde și până inde Itig-leben?

— Vini dela Romanie și mergi io puna la țara hela, unde fi io primită cu vorbele dulce „Bine ai venit!”

— Ala fi greu de ghesit. Da io da la tine un sfat. Pușcă la tini Itig-leben. Tu ajungi la țara Iadului și acolo fi tu primit cu „Bine ai venit.”

(În gândul seu: În chipul acesta io scapi de on concorrent!)

PARTEA ECONOMICĂ.

Unele căi, cari duc la înaintare poporul.

Disertațiune ținută la adunarea generală din 29 Iunie a despărțământului V. (Seliște) al »Asociațiunii« în Orlat de inv. din Seliște

D. A. Mosora.

(Urmare și fine).

Vieța familiară molipsită cu păcatul beției, cu păcatul minciunii, cu păcatul prădării, a fuduliei, nu aduce nici un folos, ea este o pată pe neamul întreg, căci atare cap de familie nu-și poate îndeplini chemarea față de țeară, chemarea față de biserică, chemarea față de prunci, ci toate acestea pentru el sînt lucruri de mîna a doua, lucruri pentru cari nu are pricepere, lucruri cari nu încap în cercul lui de vedere mărginit.

Acum sîm ne închipuim, că o comună nefericită are multe capete de aceste seci, mulți trântori de acestia, cari sînt o pată și rușine pe omenime, — cum va pute să avă comună înflorită, cum va pute să înainta în bunăstare și fericire, cum va pute să acolo prinde rădăcini puternice simțul de iubire pentru jertfă, simțul de iubire pentru neam, simțul de dragoste cătră deapropoale. Intunecul își va întinde aripile sale asupra unei astfel de comune.

Darul beției e un rău, ale cărui urmări sînt îngrozitoare. În comuna în a cărei locuitori este încuibat acest dar, și petecul din urmă de pămînt ajunge la dobă și din moșneni vechi, din locuitori băstinași ajung oameni cerșitori, ear' străini, venetici, prind rădăcini, se învâtesc, umblă în trăsuri cu arcuri și poporul desculț, zdrențos, fără perină la cap și fără șubă pe spate, ear' sērmanii prunci nevinovați nu pot cerceta școala regulat, căci sînt goli și flămênzi, tata lor nu are bani pentru cărți și pentru haine ca să-și îmbrace copiii, el are numai pentru vinars, care îi strică sănătatea, îi scurtează zilele și îi înveninează trupul cu toate boalele.

Dar' să facem aici o mică socoteală. Luăm de pildă comuna aceasta, și să zicem că pe an se trece numai 1000 de ferii de vinars. Acestea una miie de ferii să zicem că costă numai 200 de fl. Să ne închipuim acum că toți oamenii din sat s'ar lega prin jurămînt că în un an nu vor gusta acel venin otrăvitor, ar înființa astfel o »Reuniune de cumpătare«, cruțând ei sute și miie de florini în pungă prin cumpătarea la care să supune de bunăvoie! Cruțăm banii ce ar trebui să-și cheltuim poate pe la judecătorii și procatori în urma vreunei piri, ce ne poate veni în urma faptelor rele săvîrșite în stare de beție. Pe lângă bani am mai câștiga o mare și neprețuită comoară ce se chiamă sănătate, în trup, limpezime la minte și curățenie la suflet. Scăpăm de atâtea alte datorii și biruri, cari la olaltă fac mai mult decât toate dările, aruncurile și ștaerele ce trebuie să le plătim toți în toate părțile. Reuniuni de acestea s'au făcut în alte țeri cu miile și lucrarea lor binecuvîntată o adus frumoase roade poporului țeran.

Dar' pe lângă partea cea materială, ce câștig moral ar mai avă încă poporul nostru? Nu ai mai vedea oameni mē-

surând ulițele beți, nu ai mai vedea ceartă în familie, nu ai mai vedea nici copii goli și flămênzi, nu ai auzi că azi s'au vîndut la cutare, mîne la cutare moșia.

Oamenii ar fi mai sănătoși, copiii lor nu ar fi palizi ca ceara și trezi fiind la minte nu ar face fărădelegi.

Este lucru constatat că cele mai multe hoții și omoruri se fac mai cu seamă în stare de beție. Deschideți odată ușile temnițelor și veți vedea mulți oameni vîrsînd lacrimi, pentru-că în stare de beție a junghiat pe deapropoale lor, oameni cari de ar fi fost trezi în viața lor nu ar fi fost omorîtori, nu ar fi stîns viața de om. Și nu numai acesti nenorociți plîng, dar' plînge împreună cu ei acasă o mamă bătrînă, plînge cîte o soție nefericită și plîng de multe-ori cîte 5 copii. Va să zică casa de unde a eșit capul familiei este a doua temniță, căci lipsa și rușinea se sălășluiesc în casă și copiii eșind pe uliță sînt batjocoriți de ceialalți copii cu uritul nume de »puiu de hoț« și altele, și numele le rămîne din neam în neam. Causa la toate aceste nenorociri cari se țin lanț una de alta a fost afurisita de beție, starea aceea ticăloasă care face din om ființa cea mai urită pe pămînt.

E departe dela mine a zice, că lucrurile aceste triste ar fi în această comună în măsură mare, dar' nu sînt nici în acea plăcută poziție a constata că ele de loc nu ar esista. Sîntem în drumul spre o prăpastie adîncă, să ne dăm de timpuriu înapoi, ca nu cumva să alunecăm pe ea la vale, căci atunci nu ne vom mai oprî până în fund și va fi vai de noi, dar' mai ales vai de copiii nostri. Atunci copiii nostri nu vor mai aduce jertfe pentru noi, cum aducem noi pentru părinții nostri, ei vor călca mormintele noastre cu scîrbă, și ne vor blăstema, în loc să ne binecuvinteze.

O cale bună care ar duce la sigur pe poporul nostru din aceste părți ar fi și îmbrățișarea meseriilor.

Știm cu toții bine că noi toate trebuințele noastre le-am acoperit dela străini. Dela ei roata dela car, dela ei plugul, dela ei pălăria pe cap, dela ei papucul în picior. Și așa nu a fost prea bine. Cîte miie și milioane nu au eșit din punga Romînului și au intrat în punga străinilor. Romînul nostru a suferit arșița soarelui, vijelia vîntului, a muncit cu sudori crunte și tot câștigul lui l-a dat meseriașilor străini. Acestia s'au așezat la orașe, au mîncat pîne albă, au șezut în casă caldă, și-au zidit case frumoase, au crescut prunci la școli și au făcut domni din ei, pe cînd noi am zis tot cîntecul vechiu: »Cum a trîit tata, va trăi și copilul meu«. Am împărțit moșia în 4-5 și mai multe părți, am dat fiecăruia un petec din ea, în loc să o dăm la unul ori la doi și ceialalți să fi îmbrățoșat meseriile, unul sula, altul ciocanul, altul barda, Deși ne trezim tîrziu, dar' încă este timp ca să reparăm greșeala aceasta mare.

Munca noastră ajunsă în mînile străinilor, pe ei îi facem domni, și noi ajungem slugile lor. Un om care azi nu are pămînt destul și nu are meserie, este slugă altuia. Și ar fi trist ca neamul nostru să fie și acum iobajul altor neamuri. Și până-ce noi nu avem meseriașii nostri, până nu cumpărăm funia, cu-

reaua, pălăria, cisma, carul, plugul dela ai nostri, până atunci sîntem numai tributari străinilor.

A ne restrînge, a ne cumpeni cheltuelile, a produce mai variat și mai mult, a trăi în mare parte prin noi înșine e fînta ce trebuie să o urmărim. Ajunsă această țintă să fim siguri că viața poporului nostru o să fie asigurată din punctul de vedere al buneistării materiale, al folositorului și al frumousului.

Să nu uităm că veacul în care ne aflăm este poreclit veacul muncii, al muncii chibzuite și pricepute, ce rezultă numai din știință și o voință tare și conștientă.

Dorul și voința noastră de fer a tuturora este, ca Romîni să trăim și să murim pe aceste plaiuri frumoase moștenite dela strămoșii nostri Romani. Să muncim deci fiecare dintre noi neconținut și fără odihnă, apucînd și mergînd pe toate căile cari duc la înaintarea poporului nostru.

Dumnezeu cu noi fie!

Îngrășatul porcilor.

În timpul de astăzi, cînd bucatele așa sînt de lesne, încît economul abia își poate scoate din acelea la vînzare prețul lucrului seu, cînd vitele încă sînt destul de lesne, încît și așa lesne abia se mai pot vinde acum pe toamnă: este o datorință pentru fiecare econom harnic, ca să-și mai întoarcă privirea și cătră alte ramuri economice, dela cari crede, că mai ușor poate să ajungă la ceva stare și avere. Unul dintre aceste ramuri este fără îndoială și îngrășatul porcilor.

Până acum la noi cea mai mare parte dintre economi au mărginit îngrășatul porcilor la cîte unul sau doi pentru trebuințele casnice și numai ici-colea mai vedeai pe cîte unul îngrășînd și pentru vînzare. Astăzi s'au sporit tare pe cele mai multe locuri și pe la noi, numărul acelor economi, cari țin, cresc și îngrașe porci, nu numai pe seama lor, ci și de vînzare. La aceasta a contribuit negreșit și prețul urcat cu care s'au plătit porcii în anii din urmă, atît cei grași, cît și cei slabi, care urcare se datorește de sigur boalei porcilor, ce a bîntuit acum de cîteva ani cele mai multe ținuturi și de care s'au prăpădit porcii cu miile, așa că chiar și unii plugari au fost siliți să-și cumpere cîte un porc de îngrășat.

Îngrășatul porcilor se face la noi pe cele mai multe locuri mai numai pentru trebuințele casnice. În asemenea casuri porcii de îngrășat se opresc de pe vară acasă și se nutresc ceva mai bine. La început se nutresc cu buruieni, foi de napi, trifoiu sau luțernă, ear' mai tîrziu pe toamnă se nutresc cu bostani, cartofi și cucuruz. Totdeauna la îngrășatul porcilor, mai întîiu se folosește nutrețul cel mai rău și numai cătră șfirșit cel mai bun

Dacă însă oare-care econom, ar dori să se ocupe cu îngrășatul unui număr mai mare de porci, pentru vînzare, cum cearcă neguțătorii de mulțori, atunci se cumpără un anumit număr de porci slabi și se începe îngre-

șatul dintr'una cu cucuruz, computându-se pentru fiecare porc câte 2—3 hectolitre de grăunțe. În asemenea casuri, se cumpără porci cam de aceeași mărime și vîrstă, se socotește prețul lor, apoi al grăunțelor mâncate, ale servitorilor și altele, și după-ce s'au îngrășat de ajuns, se vînd după marea metrică măcelarilor și altor neguțători de cărnuri. Îngrășatul acesta reușește mai bine atunci, când atât porcii cei slabi, cât și cucuruzul, sînt mai ieftine.

Îngrășatul porcilor într'un număr mai mare, reușește bine și atunci, când se face multă ghindă și jir, cari nu sînt așa scumpe ca cucuruzul, și așa pe lângă puțină cheltuială, se poate îngrășa un număr mai însemnat de porci. La îngrășatul porcilor într'un număr mai mare, fie cu cucuruz, fie cu ghinde sau jir, lucrul de căpetenie este acela, ca ei să aibă în continuu apă bună și curată, nu numai pentru beut, ci și pentru scaldat, căci la din contră pătîmește mistuirea și astfel se pot chiar și prăpădi mulți.

Timpul cel mai potrivit pentru îngrășatul porcilor este atunci, când nu este nici prea cald, dar' nici prea frig, cum e în lunile de toamnă și de primăvară bună-oară, vara încă se îngrășă bine, dacă au nutremînt corespunzător, apoi apă bună și curată de beut și scaldat. Mai greu se îngrășă porcii iarna când e ger mare, de oare-ce acesta le mai îngheață și mâncările curgăcioase, dacă acelea rămân timp mai îndelungat în troacă. De aceea în decursul iernilor de tot geroase, porcii nu se pot îngrășa cum se cade, decât cu cucuruz, făină sau urluială și apă curată din isvor, după-cum se îngrășă de pildă la cele mai multe mori din apropierea rîurilor.

Între toate animalele de casă, nici unul nu este așa lacom și mîncăcios ca porcul. De aceea apoi nu-l poate întrece cu grăsimea nici unul pe acela. Dar' grăsimea unui porc mai atîrnă îi dela soiu și dela vîrstă. Astfel porci mai tineri ca de un an nu se prea îngrășă așa de bine, ca cei bătrîni. De oare-ce ei mai mult cresc; tot așa nu se prea îngrășă nici cei jingăși, cari adecă umblă alegînd mîncările.

Mai bun de îngrășat este soiul mîngoliț, care se îngrășă ușor și curînd și ajunge la o mărime și greutate însemnată.

Economul, care nu are pentru îngrășat soiul seu de porci de curte, ci e silit ca să-și cumpere, trebuie să bage bine de seamă la cumpărat, căci cu porcul, care nu mîncă cum se cade, va ave mai mult necaz, de oare-ce acela numai alege și strică bucatele. De aceea e mai bine ca să cumpărăm porcii de lipsă pentru îngrășat dela cunoscuți, ear' când îi cumpărăm din tîrg, să luăm cu noi și ceva grăunțe, pe cari să le aruncăm porcului ce voim a cumpăra, și apoi să ne uităm la el, că cum mîncă? Acela, care se repede curînd la grăunțe și le mîncă iute și lacom, de bună-seamă, că va fi bun și mîncăcios, ear' acela, care vedem că adună a lene câte un grăunț, dar' și pe acela îl mîncă cu gura moartă cum se zice, de bună-seamă că nu va fi prea bun și mîncăcios.

Economii, cari îngrășă porci numai pentru trebuințele casnice, sau și de vînzare într'un număr mai mic, se folosesc pe unele locuri de anumite cotețe înalte, în cari se bagă porcii de îngrășat și nu se mai slobod de acolo, pînă nu s'au îngrășat de ispravă. Metodul acesta de îngrășat este foarte ușor pentru econom, de oare-ce porcul e silit să stea tot acolo, se mîncă ce i-se dă și nu poate veni tot în ușă de câte-ori îi e foame; nu este însă ușor pentru porc, fiindcă nu poate face mișcările de lipsă, nu se poate scâlta, ci e silit a sta tot acolo ca și un rob, care stare apoi și are oare-care influință asupra cărnii și grăsimii. Mai bun e îngrășatul de afară din curte, când adecă porcul mai poate face și unele mișcări și se mai poate și scâlta din când în când.

La începutul îngrășatului se dă porcului mîncări mai puține și mai rele, după-cum am arătat și mai sus și numai cătră șfirșit i-se dau de cele mai bune și mai des. Când porcii se nutresc cu grăunțe ajunge câte trei mîncări pe zi. De sine se înțelege, că la fiecare mîncare porcului trebuie

să i-se dea atîta mîncare, pînă când se satură.

Pe timpul îngrășatului atît cotețele, cât și trocile trebuie să se țină în cea mai mare curățenie, de oare-ce și acestea au o influență foarte însemnată asupra îngrășatului; trebuie să i-se pună mai departe porcului de îngrășat din când în când și sare în lătură, care apoi îi face nutremîntul mai ușor de mistuit. Când se îngrășă porcii într'un număr mai mare, atunci e bine a li-se pune zdrobul de sare în curte ca și la oi, din care se poată linge și rupe, de câte-ori le trebuie.

Când se nutresc porcii numai cu grăunțe, atunci trebuie să li-se dea și lătură, ear' când nu mai pot zdrobi grăunțele, acestea trebuie muiate sau măcinate, ca să le poată zdrobi mai ușor. Când porcii se îngrășă numai pentru carne, atunci se taie sau se vînd îndată-ce s'au încărnoșat bine, cum se zice, ear' când se îngrășă și pentru unsoare, atunci se taie sau se vînd numai după-ce vedem, că au pe ei grăsimea de lipsă.

Îngrășatul porcilor se privește pe la noi pe cele mai multe locuri, ca și o cumpenă pentru măsurarea stării materiale a unui econom, de oare-ce este îndeobște cunoscut, că cu cât stă cineva mai bine cu starea materială, cu atît îngrășă și porcii mai bine și într'un număr mai însemnat și din contră: cu cât stă cineva mai rău, cu atît îngrășă și porcii mai slab și într'un număr mai mic, sau că nu îngrășă chiar de loc.

Ioan Georgescu.

Meseriașii noștri în orașele săsești.

Factorii principali ai vieții economice sînt industriașii și comercianții, pentru aceea avem datorință, ca să ne îngrijim cu toții, ca să câștigăm cât mai mulți tineri pentru înmulțirea lor, cari însă, să aibă pregătiri școlare cu mult mai mari, ca cum au avut și au cei actualminte aplicați la meserie și industrie.

Pe lângă toate, că numărul meseriașilor în comparație cu trecutul se înmulțește din an în an, — sîntem totuși departe încă dela timpul acela când numărul

văr înspre seară am fost atacați în două puncte, dar' am fost pregătiți. Avis n'a venit. La miezul nopții s'a făcut un asalt general asupra noastră; focul a ținut o oră. Coperișele caselor sînt toate găurite.

26 Iunie. În strada ambasadelor Chinezii au ridicat baricade și de acolo pușcă. Ambasada franceză e atacată cu 2 tunuri. Focul e mai vehement seara și dimineața la 3.

27 Iunie. Foc continuu. Ambasada engleză atacată vehement. Japonezii arată mare eroism. Avem noroc, că Chinezii nu știu manipula corect cu tunurile. La miezul nopții e liniște.

28 Iunie. Pînă la amiază numai câteva tunuri chineze sînt în activitate. Pe la 4 sîntem atacați cu vehemență; Boxerii au năvălit între ruinele caselor vecine și ne atacă baricadele. Soldaților noștri le succede a da foc unei baricade străine. Chinezii îndreaptă un tun asupra ambasadei engleze, coperișul e zdrobit, odăile din cat sînt ruinate. În decursul nopții furia dușmanilor crește.

29 Iunie. Azi am avut cea mai grea zi și noaptea cea mai grozavă; 170 de ghiulele dela 7 dimineața pînă

la 3 d. a., focul ține într'una, asalt general. Un oficer, *Herbert* cade mort. Soldații noștri se luptă eroic. Seara la 10 un foc violent e îndreptat asupra ambasadei engleze; tot atunci se iscă un vifor uriaș cu fulgere și tunete. Focul înceată numai la 5 dimineața. Chinezii au avut azi mari pierderi.

30 Iunie. Pînă la amiază 70 ge focuri de tun. Oamenii noștri se retrag puțin. Seara e atacată baricada germană.

1. Iulie. Zi tristă. Germanii și Americanii sînt siliți a-și părăsi baricadele. Voim să le dăm ajutor, când aflăm că *Wagner* e omorît de un glonț și un părete al legațiunii franceze s'a răsturnat. Foc neînterupt. Avem mulți morți și răniți, ca nici-odată. În momentăm pe *Wagner*. În decursul ceremoniei, la groapă, bubuiau tunurile chineze și șuerau pe lângă noi gloanțele dușmane.

Ambasada noastră e asediată pînă seara; ambasada engleză toată noaptea.

Seara pe la 10. zărim mînunchiuri de raze luminoase pe cer. Mac Donald ne asigură, că aceste sînt semne dela

Impresurarea ambasadelor din Peking.

— Estras din ziarul lui Pichon. —
(Urmare).

24 Iunie. Dimineața la 11 soldați chinezi și Boxeri atacă ambasada engleză. Urlă grozav. Mărinarii au pușcat mai mulți Boxeri; acestia se retrag. Sîntem în o mare de flacări. Arde banca ruso-chineză. Soldații germani și americani ridică baricade, în focul Chinezilor.

25 Iunie. Dimineața la 10 sîntem atacați din toate părțile. 2300 de Chinezi creștinați se refugiază în parcul prințului *Su*. Atacul aici e mai vehement. Apărarea refugiaților o încredințăm Japonezilor, conduși de generalul *Shiba*, fost atașat militar în Paris.

La 5 ore Chinezii au sistat deodată focul. În apropierea palatului imperial s'a ridicat o mare tabelă pe care stătea scris cu litere chineze: „Impăratul a ordonat să apărăm pe ambasadori și să punem capăt focului. Merge avis.”

A urmat liniște. Noi nu ne încredem în avisul împăratesc. Și în ade-

meseriașilor români să fie în proporțiune dreaptă cu numărul populațiunii noastre, căci dacă de exemplu scoatem datele din conducătorul adreselor al Sibiiului pe anul 1898, despre măiestriile cele mai însemnate, aflăm, cumcă în anul numit au fost pe teritoriul Sibiiului:

	Germani	Maghiari	Români
Păpucari 103 dintre cari:	68	23	12
Ciobotari 71 > >	29	24	18
Croitari 60 > >	46	12	2
Măcelari 55 > >	48	2	5
Măsari 46 > >	44	1	1
Franzelari 30 > >	27	—	3
Lăcătari 26 > >	23	2	1
Cojocari 21 > >	15	2	4
Fauri 15 > >	8	1	6
Rotari 10 > >	6	4	—
Cu totul 437	314	71	52

Din datele aceste ne convingem, că în Sibiiu dintre măiestrii numiți 73.76% sunt Germani, eară numai 26.24% Maghiari și Români, va să zică Germanii sunt în majoritate absolută, ba și Maghiari sunt mai mulți decât Români, — deși majoritatea populațiunii comitatului în mare majoritate sunt Români. Tot astă proporțiune nefavorabilă vom ave și în celelalte orașe săsești, deși pe teritoriul așa numitului fund regesc sântem în mare majoritate noi Români, prin urmare ar trebui, ca și în numărul măiestrilor din orașele săsești să avem în proporțiune cu populațiunea noastră cu mult mai însemnat număr de măiestri români, cari singur la ciobotari dau în Sibiiu un contingent mai apropiat de al Germanilor și Maghiarilor.

Este ceva mai îmbucurător numărul învățăceilor de măiestrii, — căci după programul școlii opidane de meserie în anul școlar 1898/9 fură înscriși 462 Germani, 195 Români și 87 Maghiari, dacă însă considerăm, că partea cea mai mare din acesti 195 învățăcei români sunt din alte localități, prin urmare cei mai mulți se vor așeza devenind măiestri prin comunele lor de naștere, — nici cu acestia nu vom înmulți numărul măiestrilor români în orașe întru ajuns, până-când la conferirea stipendiilor și altor ajutoare nu vor fi preferiți cei născuți în orașe, cari având aici legături de familie mai ușor se vor pute așeza și cu măiestria aici.

Apoi se și dedică prea puțini Români la meserie, și cei cari se duc la mă-

iestrii, n'au pregătirea recerută de lege și al spiritului timpului, — anume cei mai mulți vin numai din școalele populare, — foarte puțini au vre o câteva clase din școalele medii (gimnasiu, școala reală și cea civilă), prin urmare cei mai mulți învățăcei români ajung în școala de meserie numai în clasa pregătitoare, de unde cu mare greutate înaintează în clasa primă, de unde, fără pregătirile de lipsă, nu pot absolve clasele mai înalte și devin calfe și măiestri fără studiile de lipsă, ca să poată suporta cu succes concurența cu colegii lor de alte neamuri.

Că nu se dedică și tineri din clase mai înalte măiestriilor, trebuie să căutăm cauza, în împrejurarea cea tristă, că meseriile n'au încă vază și valoarea recerută înaintea inteligenței noastre; de aici urmează, că copii cu cele mai inferioare pregătiri se duc la meserie, barem că și la meserii ar trebui să avem un material cu mult mai superior, căci oficialul, preotul sau învățătorul are să învețe și să se lupte mult, până-când depune esamenele cele grele și multe, ear' după aceea până își croește o pozițiune stabilă, ajungând însă odată asta, nu mai are să-și frământă capul așa de mult, căci pe calea apucată poate trece mai departe fără multe alte greutăți, — pe lângă ce meseriașul și comerciantul are să se lupte zilnic cu susținerea sa și a familiei sale, — odată să capete mușterii mulți, de altă parte să nu peardă cei vechi, sau să valoreze vre-o coniec-tură favorabilă, și în urmă unde să ajungă vre-un câștig mai mare, — de aici urmează, că numai tinerii cu pregătiri școlare mai înalte ajungând măiestri, pot susține concurența cu succes, deosebi față de conaționali lor Sași, cari partea cea mai mare au cel puțin 4 clase din școalele medii.

Autoritățile noastre bisericesti, care dispun de stipendii, ar trebui cu tot adinsul să preferească la conferirea de stipendii pe atari tineri, cari intră la meserii din clase mai înalte, ridicând prin asta prestigiul și vază clasei meseriașilor, și dând și lor de altă parte ocaziunea, ca să înainteze în cele materiale.

Jurnalele germane se plâng, că succrescena meseriașilor în orașele săsești nu este germană, neimbrătoșând tinerii sași în timpul mai nou meseriile în măsură recerută; jurnalele germane vor ave drept, căci mai la 3—4 ateliere de meserie cetește omul așuri, că sunt locuri vacante de învățăcei. Deci să ne folosim de ocaziune, să dăm tinerii nostri la meserii, și anume cu preferință în orașele săsești, unde tinerii nostri vor afla deoparte măiestri mai iscusiți și mai dibaci în meseriile lor, ear' de altă parte unde nici nu sunt așa espuși la desnaționalizare și înstrăinare de neam și limbă.

Reghiannul.

Din istoria și urmările beției.

(Urmare și fine).

II.

La început beuturile spirituoase au fost întrebuințate numai ca leac (medicină) de stomach. După-ce însă oamenii au văzut urmările acelora, au început a le întrebuința și ca beătură ametoitoare. Sânt casuri anumite în cari omul lucrător, pentru restaurarea puterilor sale pierdute, e silit să întrebuințeze oarecare leac. Astfel călătorul ostenit, muncitorul de zi și ostașul ostenit, se ajută foarte bine cu ceva beătură spirituoasă, care pe lângă altele ajută încâtva și la mistuirea bucatelor.

Dacă cineva întrebuințează înainte de fiecare mâncare ceva beătură spirituoasă, să zicem rachiu, stomachul aceluia se dedă așa, să ne folosim de un exemplu mai de rînd, ca și calul cu ovės și îndată-ce acela nu mai primește rachiu, e bolnav, așa că numai cu greu se poate îndupleca să mistue bucatele consumate. Din această cauză apoi și auzim pe bețivi zicând: că ei mai bucuros nu mănâncă, decât să nu bea și îi vedem șezând ziua întreagă la cărcimă nemăncați. Care va să zică: stomachul lor fiind dat cu rachiu, se slăbește și dela un timp nu mai e în stare să mistue și bucate mai vîrtoase.

Sânt mulți bețivi, cari după-ce vîd, că au călcat c'un picior în groapă, s'ar lăsa bucuros de beătură, dar' nu se mai pot, de oare-ce ei au ajuns robi

trupe europene, de cari s'au folosit și Englezii la eliberarea Ladysmith-ului. El crede, că trupele nu sânt mai departe decât cale de două zile; nu ne vine a crede.

2 Iulie. În decursul nopții Americani și Rușii au luat cu asalt o baricadă; baricada e mai tare, ca ale noastre. Ambasada engleză a respins și azi un atac. Plouă grozav. Oare esundările nu vor împedeca trupele noastre?

În 3, 4 și 5 Iulie atacurile sânt mai domoale. Două sute de ghiulele ruinează hotelul Peking. Ambasadele au pierdut în total 38 de oameni.

6 Iulie. Chinezii își construiează balcoane pentru tunuri. Japonezii fac asalt, voină să ocupe un tun, dar' fără rezultat.

7 Iulie. Se aud de cătră sud pușcături de tunuri. Până după prânz la trei s'au dat 122 de pușcături de tunuri asupra ambasadelor. O ghiulea a străbătut în sufrageria ambasadei engleze și a zdrobit portretul reginei Angliei. Chinezii au pătruns în curtea ambasadei franceze, dar' sânt alungați. S'a aflat

la ambasada engleză un mic tun; se botează cu numele de Betsy.

8 Iulie. 325 de pușcături de tunuri. *Thoman*, comandantul soldaților austriaci e lovit de o ghiulea în piept; a murit îndată. Îl înmormântăm în parc. În decursul înmormântării continuă lupta. Se ruinează casa dragomanului principal *Moriss* și coperișul ambasadei franceze. Marinarii se luptă vitejește, asemenea și Japonezii. În jurul acestora totul e în flăcări; baricadele lor sânt ocupate, și ei sânt siliți a se retrage, dar' fac mari pierderi dușmanului. Betsy ne face bune servicii.

9 Iulie. 210 focuri de tun; ambasada franceză tot mai tare se ruinează. Câțiva Chinezii, cari aruncau foc printre ruine, sânt pușcați. Un curier al ambasadei americane vestește, că Peking-ul relativ e liniștit, foaia oficială apare zilnic și împărăteasa văduvă e în capitală.

În 10 Iulie s'au tras 70 focuri de tunuri.

În 11 Iulie Francezii au prins un tăciunar; acesta ne spune, că soldații chinezi subminează ambasadele. Se dau 115 focuri; avem trei morți.

În 12 Iulie a căzut în captivitate un Boxer. El ne-a spus, că împăratul și vîd. împărăteasa sânt în Peking, dar' puterea e în mâinile prințului *Tuan* și a generalilor *Iorg-Lu* și *Tong-Fu-Siang*. Împărăteasa spriginește pe răsculați, dar' nu voește să le dea tunuri mari, ca să nu facă stricăciune în oraș. Răsculații au avut până acum 2000 de morți și au decis să ne silească a capitula prin foame. Ne succede a lua 2 steaguri chineze. Steagurile le arborăm, ceea-ce face mai sêlbaticii pe Chinezii.

În 13 Iulie canonada e mai grozavă; asupra ambasadei franceze se începe un foc de puști vehement. Esploadează minele de sub ambasada franceză; zidirea se cutropește, 2 oameni sânt omoriți; căpitanul *Darcy* e rănit la cap. Dușmanii pătrund între ruine cu făclii aprinse, dând foc la ce a mai rămas. Șueră gloanțele. Germanii și Americani alungă cu baioneta pe Boxeri de pe baricade. Aceasta a fost ziua cea mai grozavă.

(Va urma.)

ai stomacului, care le cere mereu tot numai fluidități, pe cari el le poate mistui mai ușor. Eată pentru-ce bețivii, după-ce se desbată, nu pot mânca alte mâncări mai tari, decât moare sau ceva zamă acră.

După acestea să vedem, cum se produce beția în capul omului, care, după-cum s'a constatat e de două feluri: beție ordinară și acută, sau mortală.

Dacă cineva bea mai mult rachiu, acesta ajunge prin circulațiune în sânge, pe care-l așită sau iritează tot mai tare și cu care ajunge apoi la creier. Aci produce iluziuni (vedenii), idei extraordinare, schînteii dinaintea ochilor, vuet în urechi și o amețală, care în cele din urmă îi face și mersul nesigur.

Dacă cineva bea prea mult, se face sangvinic, aplecat spre ceartă și bătaie, care une-ori se sfirșește cu vătămări grele trupești sau chiar cu moarte. S'a constatat, că cele mai multe omoruri, tăciunării, sinucideri, nebunii, averi vândute în licitație și procese se întemplă în acele ținuturi, unde se bea mai mult rachiu. Deasemenea s'a constatat, că pe unde cărcimele sînt pline de oameni, bisericile stau goale.

Omul beat se ține pe sine de foarte înțelept, e vorbăreț, caprițios și neastîmpărat. Dacă pornește să meargă se ține foarte sigur, dar' cea mai mică pedecă îl face să se poticnească și să cadă jos, de unde ne mai putîndu-se ridica de sine, adoarme într'o nesimțire și slăbiciune totală, cari îl fac nepăsător pentru tot ce se întemplă împrejurul lui.

După 5-6 ore bețivul se pomește într'o stare de tot tristă și posomorită, fiindcă trupul întreg îi e în disordine, ear' singuraticile membre încep a-i tremura. El începe a cere mereu la apă, ca să se mai domolească furia rachiului, dar' apa prea multă face turburare stomacului nededată cu ea și bețivul începe din nou a se tîmădui cu rachiu, după zisa lui Leonat: »cuiu cu cuiu se scoate-afară, ad' rachiu să mai bea eară!« Azi așa, mâne așa, până-când se face bețiv în înțelesul strîns al cuvîntului.

Făcînd odată începutul cu întrebuințarea din seamă afară a rachiului, bețivul devine tot mai lacom. El ar bea tot mai mult, până-când odată bea o cantitate mai mare, pe care nu mai e în stare să o supoarte și astfel se întemplă intoxicațiunea acută, sau se vorbim în limba poporului, să aprinde rachiul în el și — moare.

Eată și câteva semne deosebite de ale bețivilor: fața, nasul și buzele ceva umflate și de culoare roșie-albastră; mintea le este pururea întunecată; sînt triști și posomorîți, cu mâinile încep a nu mai pute lucra bine și mai pe urmă le tremură; răsufierea, sudoarea și mai pe urmă trupul întreg le miroasă a rachiu, ca-și-când ar fi fost muiate în acela. În cele din urmă, sau urmează o moarte groaznică plină de dureri și chinuri, sau o nebunie. Cam acesta este sfirșitul beutorilor de rachiu.

S'a constatat, că într'o casă de nebuni, jumătate dintre cei bolnavi, au fost în viața lor beutori de rachiu, mai departe s'a constatat, că a cincia

parte a sinuciderilor, se întemplă în stare de beție.

Iubiți cetitori! De voiți să aveți pace, liniște și îndestulare în casele voastre, de voiți să nu vă blasteme copiii vostri, de voiți să aveți prieteni adevărați, de voiți să nu deschideți ușile doctorilor, advocaților și judecătorilor, — ferți-vă de beție. De voiți să ajungeți bătrînețe adânci, să fiți oameni de omenie, să nu fiți puși ca martori, să nu ajungeți prin spitale, sau în temnițe, sau în casele nebunilor ș. a. deasemenea, trebuie să vă ferți de beție.

Ioan Georgescu.

SFATURI.

Conservarea ouălor.

Cu privire la conservarea sau păstrarea ouălor, se recomandă fel și fel de mijloace. Unul dintre acestea este ungerea ouălor cu oleu de in. Spre scopul acesta, se pică câteva picături de oleu într'o palmă, ear' în cealaltă se ia oul, care se tăvălește bine între palme, până-când se unge peste tot locul. După-ce oul s'a uns astfel se pun la un loc svîntat, unde se lasă timp de trei zile, până-când adecă s'a prins bine pelița de oleu. Atunci se ia ou de ou și se așează într'o lădiță, în care se așează câte un rînd de ouă și altul de pleavă, otavă sau călți. În modul acesta ouăle se pot păstra în stare proaspătă timp de un an de zile, căci pelița de oleu împedecă pătrunderea aerului în ouă și astfel acela nu le poate strica.

Păstrarea cartofilor.

Culegîndu-se cartofii pe timp mai umed și punîndu-se astfel în celare sau gropi, ușor se pot strica, de prea multa umezală, ce se află în ei. Pentru încunjurarea acestei scăderi, e de recomandat, ca înainte de a se așeza cartofii în celare sau gropi, să se întindă pe câteva zile la soare sau pe aria șurii, ca să se svînte. Prin lucrarea aceasta, apa de prisos evaporază, ear' miezul făinos se întărește și astfel devine mai gustos și mai nutritor.

Stîrpirea gărgărițelor.

Ca toate insectele, așa și gărgărițele se prăsesc din ouă, pe cari le depun muierușele în grăunțele de grâu. Muierușele adecă au o trombă foarte ascuțită, cu ajutorul căreia găuresc grăunțul și în gaura făcută depun câte un ou. Aceasta se întemplă în luna lui Maiu. Din ouăle depuse, es apoi după șese săptămîni tot atâtea larve, cari mîncă toată partea făinoasă a grăunțului, așa că din acesta nu mai rămîne decăt coaja (tărița). După-ce s'au desvoltat apoi tinerele insecte, es din grăunțele, în cari au crescut și încep și ele a depune la ouă. O muierușă depune în decursul unui an la patru rînduri de ouă și în fiecare rînd depune mai multe zeci de ouă. De aci ne putem esplica foarte ușor, cum se pot înmulți de tare gărgărițele.

Pentru stîrpirea gărgărițelor se cearcă mijloace fel și fel. Cel mai bun între acestea este — curățenia. Dacă se țin coșurile și hîmbarele, în cari băgăm grăul, curate, dacă acela se mai întoarce și cerne din când în când, atunci gărgărițele nu se pot incuiba acolo. Peste iarnă gărgărițele es din grău și se trag prin crepăturile coșurilor și ale grinzilor. Atunci e bine a se opări cu leșie părțile acelea, căci astfel se nimicesc cele mai multe în culcușurile lor de iarnă.

Știri economice.

Prelegeri economice. Am vestit în nrul trecut, că dl învățător *I. Georgescu* va ține mai multe prelegeri economice. Prelegerile vor fi despre Prăsirea viteilor, Producerea, manipularea rațională și folosirea practică a gunoiului, Prăsirea rațională și manipularea plantelor de nutreț, și se vor ține în: Scoreiu la 2, 9 și 16 Decemvrie 1900 în sala școlii comunale, eventualminte la casa comunală, Colun la 22, 23 și 30 Decemvrie 1900, în sala școlii, Sărata 8, 13 și 19 Ianuarie 1901. Cârța la 20, 27 Ianuarie și 3 Februarie 1901.

Prelegerile se vor începe pretutindenea la 1 oră după ameazi și la ele se invită publicul economic interesat.

Anuarul „Reuniunii sodalilor români din Sibiiu“. »România Jună« din București în nrul 293, pronuțându-se asupra »Anuarului I« al »Reuniunii sodalilor români din Sibiiu«, scrie: »Din Sibiiu primim la redacție un Raport al societății meseriașilor români de acolo. Din acest raport foarte bine întocmit — și din punct de vedere literar — se poate vedea avîntul, ce această societate românească a luat și spriginul, ce l-a dat pentru propășirea și promovarea meseriilor între Români. Meritul se datorește pe de-a întregul fostului președinte activ al societății, actual onorar, onorabilul asesor Nicolae Cristea harnicul naționalist, cunoscut nouă din procesul Memorandului, și actualului președinte Victor Tordășianu, care cu deosebit zel conduce această societate a meseriașilor români, propovăduind unirea între ei, dragostea cătră meserii, jertfa pentru neam și spriginirea literaturii naționale. Atât de bine merge această societate, că ea e dată de model celorlalte societăți similare române și ar pute-o lua de model și meseriașii nostri, cari de o bucată de vreme se frămîntă pentru întocmirea de bresle și de societăți de sprigin și încurajare a meseriilor. »Încet, încet, departe ajungi«, — par'că aceasta a fost devisa meseriașilor români din Sibiiu; fapte, dragoste și unire, nu manifestații și vorbe, am pute spune noi meseriașilor nostri, pe cari îi îndemnăm din toată inima să calce pe urma soților și fraților lor de peste munți, cari propășesc și se întăresc în necazul și contra concurenței Sașilor și Ungurilor. Fie, ca acest mic apel să nu mai fie al celui-ce strigă în pustiu.

Cunetator«.

CRONICĂ.

„Călin-
darul Poporului“ —
glumef. Am făcut cunoscut de alte-
ori cuprinsul „Călin-
darului Popo-
rului“ pe 1901 — pentru care cu-
prins bogat și de mare folos oamenilor
dela sate a și fost lăudat, cum am vē-
zut, în toate foile noastre.

Acum facem cunoscut, că »Călin-
darul Poporului« pe 1901 este și glu-
meț, avēnd mai multe glume foarte
hazlie și de rīs. Astfel sūnt glumele:
»Bată-te dracul«... »Servus părinte«,
(anecdota în versuri), »Vremuri grele«,
»Nu știu unguște« etc. și o glumă
ilustrată, ce o dăm în nrul de azi al
foii noastre.

»Călin-
darul Poporului« se poate
procura dela librăria noastră, precum
și la cele mai multe librării din țeară.
Prețul 40 bani și 6 porto = 46 bani.
La comande rugăm a se trimite și porto.

† Dr. Ioan Rațiu. Din Blaj ni-se
vestește o tristă știre: canonicul Dr.
Ioan Rațiu a murit Marți, seara (27 Nov.)
la orele 7½, în urma unui morb scurt
de rărunchi. Rēposatul în Domnul s'a
născut în Aleniș, din părinți țărani. La
1841 a studiat gimnasiul la Blaj, ear'
teologia la Sf. Barbara în Viena, unde
a luat doctoratul. La 1864 a fost hiro-
tonit intru preot, aplicat apoi ca pro-
fesor de drept la seminarul clerical și
de religie la gimnasiu — Dr. Rațiu era
un canonicist distins. Încă tiner la 1879
a intrat în capitul, unde a înaintat suc-
cesiv până la statul de canonic lector.
Ca profesor de teologie a lucrat foarte
mult, publicând: Dreptul bisericesc, Drep-
tul matrimonial, Etica creștină, Princi-
piile generale și speciale ale religiunii
creștine ș. a. A fost trei ani redactor
pentru partea bisericească la »Foaia bi-
sericească și școlastică«, unde a publi-
cat valoroși articoli. În timpul din urmă
a fost prodirectore la facultatea teolo-
gică, membru la esactorat, președintele
comisiunii școlastice și al tribunalului
matrimonial pentru diecesele sufragane
etc. În mormēntarea regretatului ca-
nonic se va face Joi. În veci aminti-
rea lui!

† Dr. Ioan Nemeș, avocat, a rē-
posat Duminecă la ameazi în Sibiu.
Înmormēntarea s'a făcut Marți d. a.

Necrolog. Subscrișii cu inima frântă
de durere aducem la cunoștința tuturor
rudeniilor și cunoscuților, că preaiu-
bitul nostru soț, tată, moș, socru și
unchiu Ilie Henteș sen., proprietar, după
scurte și grele suferințe, împărțășit fiind
cu sfintele taine, a adormit în Domnul
Mercuri, în 15/28 Noemvrie a. c., la 6
ore dimineața, în etate de 80 ani (și al
50-lea al căsătoriei). Rēmășițele pāmēn-
tești ale preaiubitului nostru defunct
s'au așezat spre vecinică odihnă Vineri,
în 17/30 Noemvrie a. c., la 1 oră după
ameazi, în cimiterul gr.-or. din Ocna-
superioară. Fie-i țărina ușoară și me-
moria binecuvēntată! Ocna-Sibiului, la
17/30 Noemvrie 1900. Maria Henteș
născ. Maerean, ca soție. Maria Henteș măr.
Muntean, Ioan Henteș, pretor în Sebeș,
ca fii. Ioan N. Muntean, ca ginere. Elena
Henteș născ. Catona, ca noră. Susana,
Maria, Elena, Victoria și Ilie Muntean,
Ionel, Elena și Octavian Henteș ca
nepoși.

Consistorul metropolitan s'a in-
trunit Luni în ședința estraordinară
spre a esecuta hotăririle congresului
ținut în anul acesta. Ieri, Marți, și-a
terminat lucrările. S'au prezentat următorii asesori consistoriali afară de Si-
biu: Archimandritul Filaret Musta, ar-
chimandritul Augustin Hamsea, proto-
presbiterii: Mihail Popoviciu, Constantin
Gurban, Dr. George Popoviciu, Ioan
Droc, apoi ca asesori mireni Nicolau Zi-
gre și Ioan Lenger. Din asesorii locui-
tori în Sibiu au luat parte archiman-
dritul vicar arhiepiscopesc Dr. Ilarion
Pușcariu, Ioan Papiu, Zaharie
Boiu, Nicolau Ivan, Mateiu Voileanu,
asesor mirean Parteniu Cosma. Au
depus jurământul asesorii nou aleși ar-
chimandritul Augustin Hamsea, proto-
presbiterul Nicolau Ivan și asesorul mi-
rean Parteniu Cosma.

Dela Ligă. Duminecă s'a făcut
alegerea noului comitet al Ligei cultu-
rale, secția București. S'au ales cu una-
nimitate d-nii S. Șomănescu, G. I. Boambă,
locotenent-colonel Tudoriu, N. Cosăcescu,
colonel Bădulescu, Gr. Alexandrescu,
I. T. Ghica, V. D. Păun și I. Clinciu.
Comitetul se va întruni Vineri spre a
proceda la alegerea președintelui.

Boala Țarului. Zilele trecute se rēs-
pândise știrea din Petersburg, că Țarul
a murit repentin. Știrea, primită cu in-
doială, s'a dovedit în curēnd de neade-
vărată. Din contră, depeșele mai noue
vestesc, că Țarul se află ceva mai bine.
Se confirmă știrea, că Țarul are tifoidă
de intestine și deși starea bolnavului
acum e îndestulitoare, medicii se tem sē
nu se întoarcă când poate deveni foarte
acută și periculoasă.

Crisa boalei a fost pe la 10 Nov.,
când familia Țarului și ministrii se te-
meau de o catastrofă iminentă.

Un banchet economic cu frumoasă
însemnătate, aflăm că s'a ținut la Orăș-
tie în seara Sfinților Mihail și Gavril.
»Ardeleana« a luat anume asupra-și sar-
cina de a financia întreprinderea lumi-
nei electrice introdusă în Orăștie de un
an prin dl Rudolf Kaes, care însă ajuns
în strimțoare, s'a adresat »Ardeleni«
luând-o drept companist întru susținerea
frumoasei întreprinderi a electricității.
»Ardeleana« a primit, și dl Kaes i-a
pus la dispoziție și marea sa moară de
vapor, drept garanție în legătura ce au
încheiat cu electricitatea. Ca moara însă
sē aibă un preț bun, trebuia un întreprin-
zător valoros, și la o astfel de în-
treprindere industrială, nu e ușor a afla
oameni de deplină încredere. Direcți-
unea »Ardeleni« a avut norocul a afla chiar
în sîmul seu pe dl Ioan I. Vulcu, un co-
merciant de bun renume, foarte zelos
și cu spirit de întreprindere, care a luat
asupra-și arēndarea și exploatarea morii.
Luându-și de companist pe vrednicul
comerciant român I. Comșa din Săliște
au primit pe propriul lor risic pe 10 ani
moara dela proprietar, cu o arēndă
de 5000 coroane pe an, avēnd a incurge
și această arēndă la cassa institutului
»Ardeleana« pentru regularea afacerii
financiare a întreprinderii electrice,
ear' din profitul curat, ce va resulta, arēn-
datorii cedează totuși și »Ardeleni«
vr-o 30%.

După luni de zile de lucrare pen-
tru lărgirea morii, pentru perfecționarea
ei, în ziua Sfinților Mihail și Gavril ea
a putut fi pusă în lucrare, și domni
companiști făcēnd sfîntirea ei prin preotul
I. Moșa, în prezența direcției, comi-
tetului de supraveghere al »Ardeleni«
și a unui număr os popor — seara s'a
dat de dl Vulcu și soțul un banchet, la
care au fost invitați domni din direc-
țiune, comitetul de supraveghere și func-

ționarii băncii, și care a fost un îmbu-
curător prilej de aprecieri a situației
economice și a progreselor ce se ob-
servă aici.

Dl Dr. Mihu în primul toast a în-
chinat pentru dl I. Vulcu, scoțēnd la
iveală vrednicia lui personală, zelul și
cinstea cu care își conduce comerțul, și
acum îl vedem intrând și în o întreprin-
dere industrială, dându-ne puțința
a putē arēta și pe acest teren prea pă-
răginit la noi Români, un frumos ince-
put. Încheie cu »Doamne ajută!« Dl N.
Vlad arată meritul însemnat al direc-
torului »Ardeleni« în întreg acest aran-
jament economic financiar al băncii,
aranjament care fără ponderoasa d-sale
întrevenire, poate nu se făcea și băncii
nu i-se dădea ocaziune a se prezenta,
ca azi, cu base de operațiuni financiare
așa frumos și solid lărgite! Închină pen-
tru directorul Mihu! Dl Rudolf Kaes,
proprietarul contractant, recunoscēnd și
d-sa valoroasa colaborare la acest aran-
jament, închină tot pentru Dr. Mihu;
Dr. Mihu pentru președintele comitetului
de supraveghere al băncii, dl Dr. I.
Pop; dl Ioan Moșa, scoate la iveală
meritele dlui I. Comșa (Săliște) ca cel
mai mare răspânditor al comerțului la
Români din Ardeal; afirmă că în isto-
ria desvoltării comerțului la noi, dl
Comșa din Săliște va cuprinde o pagină
de aur. Închină pentru d-sa, care azi
și-a arētat spiritul sănētos de întreprin-
dere și aici, prin intrarea în tovără-
șia exploatării morii de vapor; dl I.
Branca a închinat pentru direcțiunea
băncii, care în frumoasă armonie, cu di-
rectorul ei pun la cale lucrări, de care
ne bucurăm și care ne fac sērbători, cum
e și sērbătoarea de azi. Au mai toastat
d-nii Dr. I. Pop, I. Vulcu, Dr. N. Er-
délyi, Dr. R. Dobo, D. David, C. Baicu,
R. Kaes și la 2 ore noaptea s'a închinat în
bună dispoziție convenirea. Schimbul
de idei economice, de doriri de progres
în toast, lăsau cea mai bună impresie,
pe care o musică escelentă o îndulcea
cu cântări naționale și populare.

Din Bulgaria. Se depeșează din
Sofia, că acolo s'a descoperit o bandă
de 200 de spărgători de casse de bani,
din care fac parte funcționari înalți de
poliție și din gendarmerie. Frumoasă
ordine publică și frumoși apărători de
ordine publică în patria lui Sarafoff!

Sēcuiul în România. Poliția din
Viena a arestat pe un pungaș care co-
misese numeroase furturi. Atât la Viena
cât și în alte orașe din Austria. După
cercetările făcute, poliția din Viena a
descoperit că hoțul acesta, care își as-
cunde numele și localitatea unde e nă-
scut, este din România. Atunci, poliția
din Viena a trimis fotografia pungașului
și fisa serviciului antreprenoric la ser-
viciul de siguranță din București, și aci
s'a constatat că pungașul este Leopold
Gal, ferar, de fel din Galați, desertor
din batalionul I. de vânători. Gal a fost
condamnat de tribunalul militar de două-
ori pentru desertare. El era cunoscut
de poliția noastră ca un pungaș din cei
mai îndrăzneți și fusese condamnat de
mai multe ori la închisoare pentru fur-
turi. — De astea fac Sēcuii d-tale cei per-
secutați în România, — dle Bartha
Miklós.

Sinucidere. Boala sinuciderii prinde
teren și între ai noștri. Ni-se scrie, că
Ioan Hossu, docent gr.-cat. în pens. din
comuna Calacea, cercul Ciachi-Gârboului,
în etate de 45 ani s'a sinucis în hotarul
Olpretului, venind dela Dej, trăgēndu-și
de 3-ori cu revolverul în cap. Au rēmas
de el: vėduva și 2 copii așezați! Causa
se spune că a fost: garanțiile și dato-
riile multe și apropierea licitării asupra
moșioarei sale. A fost îngropat la bis-
gr.-cat. din Olpret!

Avis. Aduc la cunoștința onor. public sibiian cât și celui din provincă, că 'mi-am desfăcut atelier de învășit și lustruit mobile, cât și învășituri la edificii noue, pe care le eșecută prompt solid și ieftin. *Pavel Imberuș*, măiestru, lustruitor în Sibiiu.

Cununie. *Ioan Comșa Baiu* și *Elena Nicodim Dan* s'au cununat în 25 Noemvrie, în biserica Sf. Nicolae din Zărnești.

Eșecutarea lui Papp Béla, acela care a pus la cale uciderea fratelui său, ea s'î erezească partea de avere, s'a făcut Joi, în 22 l. c., la Sătmar. Cum știm a mai fost osândit la spânzurătoare și *Zsoldies*, dar' M. Sa 'l-a agrățiat, schimbându-'i pedeapsa în închisoare pe viață. Papp Béla n'a fost agrățiat.

Mare nenorocire s'a întâmplat în Moșnița (Bănat) Sâmbătă, în 24 Noemvrie n. la 8 ore dimineața. Economul *Vlada Secoșan* s'a dus se scoată țerigă (nășip) pentru drumul comunei, din gropile de lângă sat; și scoțând din o groapă prea adundă deodată s'edrinde un țermure, și până bietul *Vlada* s'ese afară, îl cutropește pământul, astupându-'l sub el, și până s'vină ajutor, 'l-au scos mort; pământul 'i-a frânt toate oasele. Nefericitul era de 28 de ani; au rămas de el soția veduvă și o fetiță orfană de 3 ani.

Sărbarea dela Ateneu. Mercuri la 8 Noemvrie v. s'a făcut la Ateneu, în București, desvélirea bustului lui Constantin Exarcu, întemeietorul Ateneului.

La orele 2 jum. se începe solemnitatea, printr'o cuvântare caldă rostită de dl *Trandafir Djuvara*. D-sa a vorbit înflăcărat de amintirea lui Exarcu, arătând că a fost o adevărată datorie din partea membrilor Ateneului de a-'i ridica chipul în marmoră.

După dl *Djuvara* a vorbit dl ministru al cultelor *C. Arion* aducând un omaj memoriei lui Exarcu din partea ministerului cultelor, pentru marele sanctuar al artelor care e opera lui Exarcu.

Cuvântarea dlui *Arion* a impresionat plăcut auditorul.

A mai vorbit din partea Ligei culturale dl *P. Cantilli*. D-sa a zis că era o datorie pentru Liga culturală să participe la această solemnitate. Dl *Naum*, secretarul comitetului societății macedo-române, a vorbit din partea societății, ținând o cuvântare caldă în memoria lui Exarcu. »Lui Exarcu îi sunt recunoșcători Românii din cele 4 unghiuri. El era fiul Macedoniei, era Român macedonean, copilul munților balcani. Iubire și venerație marelui patriot, și speranță într'un viitor apropiat și fericit făurit de cei cari luptă pentru glorioasa unire a tuturor Românilor.»

După domnul *Naum*, d-na *Smara* a ținut o foarte elogioasă și aleasă cuvântare. D-sa a terminat cu o poezie originală intitulată »*Ad-memoriam*«, din care reproducem ultima strofă:

Mândru fiu, din cer privește toți cu toți cum
te slăvesc,
Și memoria-'ți acuma cum 'ți-o cântă, 'ți-o
sfințesc;
Mândru fiu, căci pomenirea-'ți peste veacuri
va trăi,
Și de-apururi cu aleșii sus în ceruri tu vei fi!..

Sărbarea s'a încheiat prin cuvântul dlui *V. A. Urechia*, care atrage atenția publicului asupra faptului, că M. Sa Regele a fost întâiul donator la palatul Ateneului. Bustul s'a desvélit în întonarea imnului național: »*Deșteaptă-te Române!*«

Ninsoare. În Ungaria-nordică, pe la *Cașovia*, *Bartfa*, *Eperjes* ninge de alături într'una. Drumurile sânt troienite.

Dela „Reuniunea sodalilor români din Sibiiu“. La fondul pentru acuirea unui local cu o hală de vânzare pe seama »*Reuniunii sodalilor români din Sibiiu*« au mai contribuit cu câte 20 bani următorii: *Simeon Alamorean*, paroch, *Neaga Alamorean* (*Alamor*); *Isaia Popa*, paroch, *Ana Popa* născ. *Roman*, *Octavian Popa*, student, *Isaia Popa*, *Silvia Roman* (*Oena-Sibiiului*); *Dimitrie Săcărea*, paroch, *Nicolae Săcărea*, învăț. (*Tălmăcel*); *Petru Săcărea*, magazinier (*Drăgășani*); *Ioan Săcărea*, șef de gară (*Roman*); *Teodora Săcărea* (*Tălmăcel*); *Vasile Teotelecan*, adm. paroch, *Polixenia Teotelecan* (*Geröfi-Dângău*); *Ionel Mesaroșiu*, candidat de avocat (*Sibiiu*).

Insulta desertorului. Se scrie din București, că consiliul de război al corpului 11 de armată s'a întrunit zilele trecute acolo, sub prezența dlui colonel *Boteanu*. Erau la ordinea zilei 7 procese de desertare. Cel din urmă care a fost judecat este soldatul *G. Popescu*, desertor din reg. *Radu-Negru 21*. După judecare, consiliul trece în deliberare și soldatul este scos afară din sala deșabaterilor și ținut în coridor. Consiliul intrând din nou în ședință pronunță sentința, înainte de a se introduce soldatul acusat. Sentința îl condamnă la 1 an și jumătate închisoare. Soldatul însă aude de afară sentința și deschizând ușa sălii deșabaterilor adresează o injură trivială membrilor consiliului. În fața acestui fapt incalificabil, soldatul este judecat imediat din nou, și condamnat și pentru această faptă încă la 5 ani de închisoare. Casul este fără precedent.

Refusarea unei grațieri. — Un anume *Beltrami*, piemontez, care a fost acum 21 ani condamnat la 22 ani muncă silnică, se află la închisoarea din *Portoferraio*, unde purtându-se bine, fu numit infirmier. Nenorocitul înaintând în vîrstă, se obișnuise cu acel regim de viață, se afla foarte bine și vedea cu părere de rău apropiindu-se ziua eliberării sale din închisoare; îi lipseau numai patru luni până la împlinirea termenului, însă în urma amnestiei acordată de regele Italiei cu ocazia aniversării nașterii sale, el fu grațiat de restul pedepsei și trebui să iese îndată din închisoare. Arătându-'i-se decretul regal, el începuse să plângă și protesta, că nu voește să iese din închisoare, denunțându-se, că nu se numește *Beltrami*, ci altfel și că 'și-a ascuns adevăratul nume juraților temându-se să nu fie condamnat la o pedeapsă mai mare. S'a aflat însă că cele spuse de dînsul nu sînt adevărate. *Beltrami* nu mai are în viață pe nici una din rudele sale.

Un tată bestial. Din *Viena* se scrie: *Pantofarul Simacek* era teribil de jaluz pentru frumoasa și tinăra lui femeie. Zilele trecute ca de obicei ear' s'a certat cu ea tot din pricina geloziei. Femeia în supărarea ei a părăsit casa și abia după trei zile s'a reîntors la obiditu-'i soț. Cum a văzut-o acesta s'a aruncat în brațele ei și a rugat-o să meargă s'î aducă un medic căci el e grozav de bolnav. Femeia s'a dus la medic. Soțul rămas singur 'și-a luat cei patru copilași și la fiecare 'i-a zdrobit capul cu ciocanul. Când s'a reîntors femeia a înmărmurit la vederea înfiorătorului tablou. Când în urmă au venit poliștii *Simacek* le-a strigat din pat: Am nebunit. M'a înșelat femeia.

Dare de seamă și mulțumită publică. Cu ocaziunea petrecerii aranjată la 22 Octomvrie a. c. în favorul școalei gr.-or. din *Mercurea*, au binevoit a contribui următorii:

Ioachim Muntean, paroch în *Gura-riului* 5 cor.; *Dr. D. P. Barcianu*, prof.

în *Sibiiu*, *I. Droc*, ppresb. în *Mercurea*, *R. Z. Pop*, paroch în *Gârbova*, *Iosef Finger*, notar, *Eug. Kabdebó*, comerciant în *Mercurea*, câte 4 cor.; *Dem. Comșa*, profesor în *Sibiiu*, *R. Martzi*, *A. Floaș*, *G. Muntean*, *Mărie Șufană*, toți din *Mercurea*, d-na *Hoffmann* din *Săcel* și *Ioan Măcelariu*, din *Sângătin*, câte 3 cor.; *Emil Verzariu* din *Sibiiu*, *Dumitru Orăștean*, *I. Orăștean*, *I. Simulescu* și *I. Topârcean*, toți din *Apoldul-de-jos*, *D. Ivan senior*, *D. Ivan junior*, din *Apoldul-de-sus*, *I. Dobrescu* din *Rod*, *Iul. Nemeș*, *N. Minth*, *B. Szatmáry*, *N. N.*, *A. Fleischer*, *D. Stroia*, *I. Helju*, *Iuliu Oancea*, *G. Măcelariu*, toți din *Mercurea*, *Vas. Greavu* din *Sibiiu*, *Iacob Manoil* din *Topârcea*, câte 4 cor.; *T. Orlea*, of. cons. în *Sibiiu* 1 cor. 80 bani; *Vas. Greavu* din *Mercurea*, *Victoria Vasilie*, *V. Hința*, *E. Negrilă*, *G. Hutter*, câte 1 cor. 60 bani; *V. Tordășianu* din *Sibiiu*, *N. Mihăilă* din *Orăștie*, *I. M.*, *I. Stan*, câte 1 cor., în total 97 cor. 80 bani.

Din această sumă detragându-se spesele avute cu petrecerea, precum și unele spese cu espoziția de vite, ținută în acea zi, cu 80 cor. 72 bani, a mai rămas un venit curat de 17 cor. 8 bani, cari s'au predat epitropiei parohiale.

Primească deci toți *P. T.* contribuenți sincerile mulțumite pentru sprigul dat. *Mercurea*, la 31 Octomvrie 1900.

Corpul învățătoresc.

Pravurile de Korneuburg ale lui Kwizda pentru nutirea vitelor, de mult probat mijloc dietetic, promovează menținerea puterii, secrețiunea și pofta de mâncare la cai, vite cornute și celelalte animale domestice. La vaci sporoste secrețiunea laptelui și-'i îmbunătățește calitatea. Numeroși călăreți de distanță și trainiri întrebuințează cu predilecție la caii lor pravurile de *Korneuburg* în locul costisitoarei sări de *Carlsbad* și cu bun rezultat, fiindcă ele conțin cele mai multe însușiri ale sării de *Carlsbad*. Porțiuni de câteva linguri, date zilnic în ovės ud cailor și în nutreț vacilor, ajută să avem vite deplin sănătoase, capabile de rezistență față cu catarhurile și conturbațiunile în secretația materiilor.

Mulțumită publică.

»*Reuniunea pentru ajutorarea de Crăciun a copiilor săraci, fără deosebire de confesiune*« aduce la cunoștința membrilor și tuturor binevoitorilor ei rezultatul concertului filantropic aranjat Duminecă, în 18 l. c. în sala dela »*Gesellschaftshaus*«.

Afându-se și de astă dată inimi nobile binevoitoare *Reuniunii*, prin spriginul lor au făcut ca spesele concertului să fie de tot mici. Întratele au fost 701 cor. 80 bani, eșitele 206 cor. 36 bani, rămânând un venit curat de 495 cor. 44 bani.

Ne permitem deci a aduce pe această cale mulțumită publică următorilor:

On. comanda a regimentului de inf. c. și r. *Impăratul Alexandru al Rusiei nr. 2*, care în mod gratuit a pus la dispoziție un despărțământ al muzicii militare; arândatorilor salei dela »*Gesellschaftshaus*« dlui *L. Fronius* și Societății pe acțiuni de *Steinbruch*, acordând sala împreună cu luminatul pe lângă un preț foarte moderat; Firmei *W. Krafft* pentru mai multe tipărituri, precum și dlui *F. A. Kaufmann*, care ni-a pus la dispoziție pianul gratuit pentru acea seară.

Suprasolviri au intrat dela: »*Arbeiterbildungsverein*« 16 cor. 40 bani; dela domni: *Gustav Dürr*, mechanic și *Rudolf Fetscher sen.*, câte 5 cor.; *I. Dobordan*, *Emil Fischer*, *N. Bertleff*, *A. Munk*, *Heinrich Holm*, câte 2 cor.; *A. Z.* 1 cor. 50 bani și dela 10 donatori cari nu voesc a se numi, câte 1 cor. 50 bani.

Mai departe se aduce mulțumită acelor cari în seara concertului au binevoit a-și da concursul lor, și anume: »*Reuniunii sodalilor*«

români din Sibiu», »Arbeiterbildungsverein«, reuniunile de cântări »Typhographia« și »Eintracht«, tinărului violinist *Samuil Biemel*, stud. gimn. sup. și d-șoarelor *Otilia Schell* și *Iosefina Czerny*.

Contribuiri benevole au mai intrat în favorul Reuniunii dela: »Männerchor Germania« 20 cor.; d-na Amalia Arz 6 cor.; d-nii M. S. Rubinstein, fabricant 5 cor.; A. Mangesius 2 cor.; S. Ehrenkranz 1 cor.; d-na P. 2 cor.; d-na R. Klimpel 1 cor.; d-na L. Fabritius 1 cor. 20 bani și H. H. 40 bani. Și acestor marinoși donatori le aduce sinceră mulțumită.

Comitetul.

Concurs literar.

Comitetul central al »Reuniunii învătătorilor gr. cat. din jurul Gherlei« descrie concurs pentru elaborarea următoarelor teme de disertațiune:

»Cum va pute reforma, îndrepta și consolida învățatorul caracterul poporului prin mijlocirea școlii?«

Premiul este o sumă de 50 coroane din cassa Reuniunii.

Estensiunea operatului are să fie 8-10 coale format quart. Terminul lucrării Dumineca Tomei 1901, pe când operatul este de a se substerne la subscrisul comitet central dimpreună cu epistolă sigilată, pe care va fi scrisă devisa concurentului, ear' în lăuntru sub sigilă numele aceluia. La premiul acesta pot concurge numai învățatori actuali din cercul Reuniunii.

Din ședința comitetului central al »Reuniunii învățătorilor gr. cat. din jurul Gherlei«, ținută în Gherla, la 3 Noembrie 1900.

Ioan Papiu,
președinte.

Dionisiu Vajda,
secretar.

Din public.*)

Onorată Redacțiune! Subscrisul indignat de cele publicate în »Foaia Poporului« nr. 44, sub titlul »lucruri urite«, și scârbit de neadevărurile și acușele aduse în contra mea, făcute numai spre a mă discredită în fața publicului și mai ales în fața Venerabilului consistor, mă simțesc dator a ruga pe onorata redacțiune, ca publicul să nu fie sedus și spre a scoate adevărul la lumină, să binevoiască a publica următoarele:

Partida cea mai număroasă este pe partea mea, eară partidă contrară, dacă se poate numi partidă, condusă de preot, după-cum zice publicațiunea, nu numără decât vre-o câțiva oameni buclucași și reuțăcioși, cari conduși de interese personale și de pismă sunt în stare a spune neadevărurile cele mai mari, cum sunt și acestea: că majoritatea alegătorilor s'ar fi retras dela alegere, spunându-le dl administrator protopresbiterial că nu se face alegere, este o scornitură, căci din partea dlui administrator s'a spus că se face alegere și a pofit ca câte unul să între și să-și dea votul și la vot au intrat și cei care n'au votat pentru nici unul din concurenți și votul acestora încă s'au însemnat la protest în actele alegerii. Acestea toate se pot vedea din actele alegerii în urma cărora Venerabilul consistor a aflat de drept a mă întări în postul acesta.

Încât pentru zisa că sunt incapabil de a învăța pe copii, poftescă dl cu publicațiunea a se informa dela dl preot Florean Bologa, la școala căruia am servit 3 ani și pe dl preot Ioan Alexandru din Ilimbav, dela care posed testimoniu ce mă recomandă și mă declară apt de a conduce ori-și-ce școală poporală și dacă nu se încrede în acești doi vrednici preoți, poftescă la mine ca să-și arăt și alte testimonii de serviciu de care nu mă rușinez a le arăta ori-și-cui.

*) Pentru cele cuprinse în rubrica aceasta Red. nu e responsabilă.

E adevărat că am servit în mai multa comune, cauza a fost că totdeauna m'am născut a ajunge într-o comună apropiată de comuna mea natală, dacă nu chiar în însăși comuna mea, unde îmi am familia și economia.

Mare îndrăzneală are dl cu publicațiunea când arată pe dl notar, pe dl primar și pe întreg comitetul bisericesc contrari ai mei.

Eată cum se exprimă dl notar în fața comitetului politic: »Eu pe cel cu publicațiunea nu-l judec decât de un om flecar și fără minte«. Deasemenea și dl primar și-a arătat indignațiunea sa.

Încât pentru comitetul parochial cred că e de ajuns a cita ce a zis însuși președintele comitetului Ioan Bonea, preot, în numele comitetului, fiind numai 2 absenți: »Noi, dle învățător, nu-ți suntem contrari și poporul încă e învoit cu d-ta, dacă ne lași ceva din salariu«.

Prea departe mergi, dle, insultând și pe colegii mei antecesorii, zicându-le că toți au fost învățatori slabi.

Cred că nici unul dintre dlșii nu vor rămâne datori cu răspunsul.

Spre încheiere îți zic: eși pe față ca să știu cu cine am a face, la din contră te declar de om de nimic. **Alexe Mamul.**

POSTA REDACȚIUNIL

I. B. în T. Foi pedagogice sânt: »Foaia Scolastică«, în Blaj; »Foaia pedagogică«, Sibiu; fiecare costă pe an 6 cor., pe 1/2 an 3 cor. — Privitor la celelalte caută în »Foaia Poporului« din anul acesta nr. 14; bolta trebuie înștiințată la pretor.

M. C. în R. n. Nu știm și nici n'am putut afla în pripă; de vom pute afla îți vom împărtăși. Informează-te dela colegii, cari au făcut asemenea, d. e. dl Pop Reteganul în Reteag.

Pentru redacție și editură responsabil: **Andrei Baltes.**
Proprietar: Pentru »Tipografia«, societate pe acțiuni: **Iosif Marschall.**

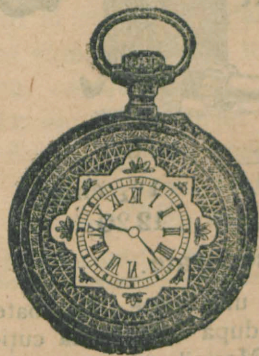
Magazin de fabrică
de oroloage, juvele, tot felul de articole de aur și argint,

JULIUS ERÖS

Strada Cisnădiei nr. 3. Sibiu. Strada Cisnădiei nr. 3.
(Edificiul „Transilvania“).

Fiecare obiect de aur sau de argint e esaminat și probat din ofiolu și pe fiecare bucată se poate vedea esact proba oficioasă (marca oficioasă); eu garantez în scris pe doi ani pentru mersul bun al oroloagelor mele. Toate comanda le efectuesc imediat, pe lângă rambursă sau trimitere anticipativă a prețului, cu îngrijire.

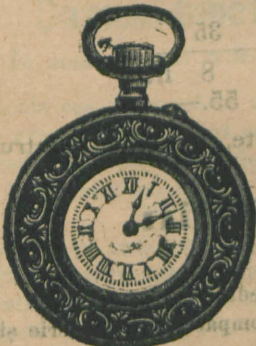
Reparaturi de tot soiul se esecută bine și conștientios.

Nr. 1.
Orologiu de argint remon-
toir, pentru dame; 30 mm.
diametru, cu capac de argint,
calitate bună fl. 6.75, cu cerc
de aur fl. 7.50, de oțel negru
oxidat fl. 6.50.

Nr. 2.
Orologiu anker-remon. de
argint, 50 mm. diametru, cu
capac dublu, toc gușoșat ori gravat,
3 capace de argint, 5 rubine,
sorte tari, I. fină »Uraniawerk«
15 rubine, fl. 12.50.

Nr. 3.
Orologiu cilindru-rem. de
argint, 48 mm. diametru, cu
placă de cifre în email albă ori
colorată cu toartă ovală, arătător
de secunde, construcție bună so-
lida, fl. 6.75.

Nr. 4.
Orologiu cil.-rem de ar-
gint, 48 mm. diametru, cu
capac dublu, în toc gravat
frumos, sorte tari, I. fabricat
fin fl. 8.75.

Nr. 5.
Orologiu anker-remon. de
argint, 50 mm. diametru, capac
dublu, 3 capace de argint, 15 ru-
bine, cu cerc de aur, fabricat fin,
din sorte mai tari fl. 11.50, cu
construcție cil.-rem. fl. 9.50.

Nr. 6.
Orologiu de dame, rem., de
aur de 14 carate, 30 mm. dia-
metru, capac dublu, I. calitate,
gușoșat ori gravat fl. 25.—, în
toc de argint fl. 11.50.

Nr. 7.
Orologiu cilindru-rem.
de argint nou, 48 mm. dia-
metru, luciu ori gravat, în formă
ovală, arătător de secunde, cu
placă de cifre albă, emailată,
I. calitate, fl. 4.50, cu capac
dublu fl. 5.50. Lanțuri de nik-
kel cu compas-ori elicid 30, 40,
50, 60 cr.

Prospecte bogat ilustrate gratis și franco. Spedări cu rambursă ori pe lângă trimiterea înainte a prețului.

Marce postale din toate țările în plată.

„Tipografia“, societate pe acțiuni, Sibiu.

A eșit de sub tipar:

Călinarul Poporului

pe anul comun

1901.

Prețul 40 bani + 10 bani porto.
Venzătorilor li-se dă rabat cuvenit

A apărut și se află de vânzare la „Tipografia“,
soc. pe acțiuni în Sibiu

Anuarul I.

al

„Reuniunii sodailor români din Sibiu“,

cuprinzând

unele date dela întemeierea ei până la
31 Decembrie 1899

publicat de

Comitetul Reuniunii.

Prețul 1 cor 20 bani, cu porto postal 1 cor. 40 bani

Cartea Stuparilor sățeni

de

Romul Simu, învățător.

Cu mai multe ilustrațiuni în text.

Editura și proprietatea

„Reuniunii rom. de agricultură din comitatul Sibiuului

Prețul 70 bani plus portul postal.

Reuniunea agricolă prin edarea acestei cărți folositoare a umplut un gol adânc simțit în literatura stupăritului. Broșura este scrisă de un fruntaș învățător, stupar priceput. Ea tratează pe scurt tot de ce are trebuință un stupar. Se recomandă cu deosebire ca premii pentru școlarii noastre de tot soiul.

Se vinde la

Librăria W. Krafft.

Atențiune!

Se dă în arândă hotarul
de pășunat de 1000 jugere
din Noul săsesc. Doritorii să se
adreseze la **Johann Fennig**
în Noul-săsesc nr. 26. [63] 1-1

Portretul lui Dr. Grigoriu Silași

lucrat după o fotografie, tipărit pe carton fin,
în mărime de 24×32 cm. îl trimite francat
pentru 30 bani.

„Tipografia“, soc. pe acțiuni.

Pravurile Korneuburg ale lui Kwizda

[53] 8-15

pentru nutrirea vitelor

Mijloace dietetice pentru cal, vite cornute și oi.

De 50 ani deja întrebuințat în cele
mai multe economii de vite la lipsa
poftii de mâncare, la digestiunea
poftii, la îmbunătățirea și sporirea
laptelui. Prețul: 1/2 cutie cor. 1.40,
1/3 cutie 70 bani. Veritabilă numai
cu marca de mai sus, de vânzare
în toate farmaciile și drogueriile.

Deposit principal la:

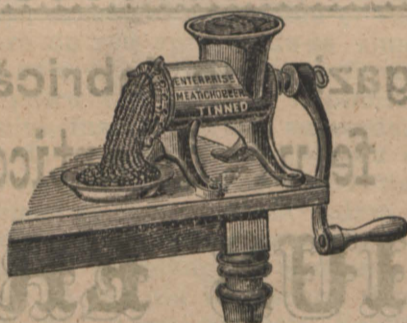
Francisc Ioan Kwizda,

furnisor de carne ces. și r. austro-ungar,
ger. român și princ. bulgar.

Farmacista în Korneuburg lângă Viena.

Mașini pentru pisat carne (Alexanderwerk)

total crescitată, sistem american,

pentru pisat
carne feartă
și crudă,
unsoare, ficat, spinat
și
alte legume.

Mărimi	R.	RR.	S.	SS.	U.	UU.
taie pe minută	1/2	3/4	1	1	1 1/4	1 1/4 chlgr.
1 bucată	cor. 5.60	7.60	9.—	8.20	13.—	12.20

Toate părțile mașinii se pot căpăta și separate.

La fiecare mașină este alăturată câte o descriere în forma unei carte. La toate mașinile sunt de căpătat pâluie (trichter) de umplut. Acestea după delăturarea cuțitului și a tecei se așează în cilindrul și se încheie cu șiroafe. Mașinile sunt potrivite pentru umplutul cărnaților.

Proască de cărnați, teasc de unsoare și de fructe

combinațiune americană.

Nr.	5	15	25	35
conținutul	2	2	4	8 litre
1 bucată	cor. 25.—	33.70	42.40	55.—

Mașinile acestea sunt foarte bune pentru tescuirea de fructe, jumeri și pentru umplerea cărnaților.

Carol F. Jickeli în Sibiu.

La cerere se dă lista specială despre:

Nr. 150. Aparat de măsurat, de nivelat și signat.	Nr. 170. Ferării de edificii (Baubeschläge).
„ 151. Instrument pentru măsurari și pentru sculptori.	„ 175. Cuțite de compactorie, bugnerie și rotărie.
„ 155. Masini-jilou de lemn, cuțit de tăiat lemn.	„ 177. Cuțitoaie. [62] 2-5
„ 160. Curse pentru prinderea de animale sugătoare mai mari, de paseri răpitoare, cloțani, soboli, șoareci, muște și alte insecte incomode.	„ 178. Chei și șiroafe.
„ 168. Teasc de copiat.	„ 179. Aparat de albinărit.
„ 169. Traverse cilindrice și încheiate cu cui, placă de timchea, pilastri de fer turnat, goli.	„ 181. Stropitoare de albinărit.
	„ 182. Tabele de dimensiuni și greutate ale sulurilor de fer.
	„ 183. Instrumente de atelier de tinichigerie
	„ 185. Instrumente pentru încălzit cu lemne.
	„ 184. Instrumente de atelier de rotărie.
	„ 186. Cuți și petri de asențit.